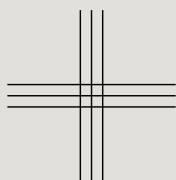

FIP-KONGRESSEN 2026

AI og flere sundheds-
opgaver til apotekerne
på den internationale
dagsorden

26

REGION MIDTJYLLAND

Sundhedsråd åbner
for samarbejde
med apoteker

18

IT

Nyt lønsystem
på vej

10

TREOTABS®

mod hovedpine og migræne

FÅS NU

Treotabs er smertestillende tabletter mod hovedpine, migræne og svage smerter som tandpine og menstruationssmerter.

- Virker hurtigt, indenfor 30 min
- Lettere at indtage under et migræneanfald, 2 tabletter anbefales
- Diskret og nem at have med på farten, skal ikke opløses i vand

Et alternativ når standardvalget ikke altid opleves som tilstrækkeligt

Treotabs 500 mg acetylsalicylsyre og 50 mg caffeine tabletter. **Virkning:** Mod migræne samt svage smerter. **Advarsler, forsigtighedsregler og kontraindikationer:** Tag ikke Treotabs, hvis du er overfølsom over for indholdsstofferne, tidligere har fået allergiske symptomer, astma eller blødninger fra mave-tarm-kanalen ved brug af smertestillende medicin, har mavesår, tendens til blødning, alvorligt nedsat lever- eller nyrefunktion og/eller tager vanddrivende medicin, alvorlige problemer med hjertet eller forhøjet blodtryk. Ældre skal undgå langvarig brug af acetylsalicylsyre grundet risiko for mave-tarm-blødninger. Brug af hovedpinetabletter i mere end 10 dage om måneden i mere end 3 måneder kan gøre din hovedpine værre og hyppigere. **Graviditet:** Tag kun Treotabs i de første 6 måneder efter aftale med lægen eller hvis du forsøger at blive gravid. Tag ikke Treotabs i de sidste 3 måneder for forventet fødsel. **Bivirkninger og risici:** *Almindelige:* hurtig puls, øget blødningstendens, rysten, søvnløshed, uro, mave-/tarmgener som fx blødning, kvalme, opkastning, diarré, halsbrand. *Ikke almindelige:* mave-/tarmsår, overfølsomhedsreaktioner (nældefeber, snue). *Sjældne:* Vejrtrækningsbesvær og astmalignende anfald. Forstyrrelser i nyrefunktionen. *Meget sjældne:* Alvorlige hudreaktioner. *Ikke kendt frekvens:* Reyes syndrom hos børn. **Dosering:** *Voksne:* 1-2 tabletter 1-4 gange daglig. Dosis må ikke overstige 8 tabletter i døgnet. *Børn:* Bør ikke bruges af børn under 15 år uden lægens anvisning og må ikke bruges af børn og unge med feber. **Pakninger:** 10 stk. ikke apoteksforbeholdt og 20 stk. apoteksforbeholdt. Må ikke udleveres til personer under 18 år. Se dagsaktuelle priser på medicinpriser.dk. **Udleveringsgruppe:** HX18: 10 stk. pakning, HA18: 20 stk. pakning. **Tilskudsstatus:** Ingen. **Indehaver af markedsføringstilladelsen:** Cooper Consumer Health B.V. **Kontakt:** Conaxess Trade Danmark A/S, tlf. + 45 44 57 07 57, pharma.dk@conaxesstrade.com 10/2025. **Læs indlægssedlen omhyggeligt inden brug.** MAT-TRO-00207

INDHOLD

5 Leder
Verden viser vejen

6 Nyheder

8 Medieklip

10 Nyt lønsystem på vej til apotekerne

14 Forskere: Apotekspersonalets arbejde er komplekst

18 Sundhedsråd i Region Midtjylland åbner døre for samarbejde med apotekerne

21 Tre spørgsmål til ministeren
Hvordan ser sundhedsminister Ida Auken på apotekernes rolle i sundhedsvæsenet?

25 KAMPAGNE
Apotekernes næste kampagne handler om fnat

FIP-KONGRESSEN 2026

26 Patientsikkerhed, AI og flere sundhedsopgaver på den internationale dagsorden

28 Posters fra danske apoteker

37 Apotekerkonferencen 2026
Se hvad der er på programmet på årets konference

40 Ny Viden

41 NY APOTEKER
Mød Mie Lynnerup Frederiksen, Hjørring Løve Apotek

42 Apotekerland

Selvom en ekspedition måske kun tager få minutter, er der utrolig mange ting på spil, som gør apotekspersonalets job meget komplekst

Charlotte Klemmensen postdoc på projekt om apotekets møde med borgere med angst og depression

Læs mere side 14

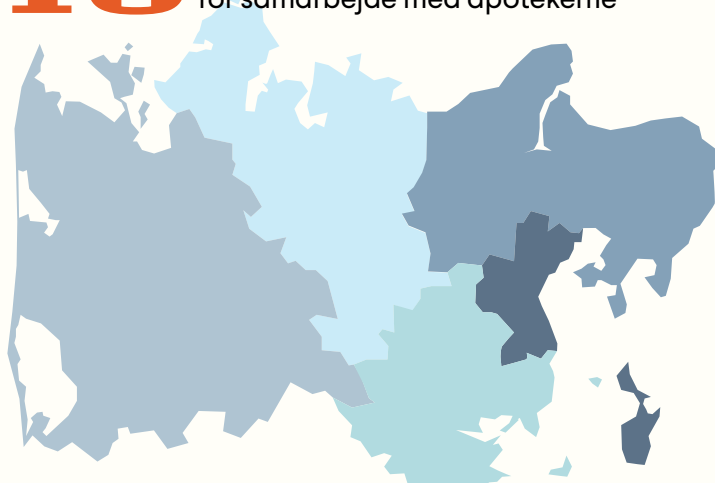

FIP-Kongressen

Få highlights og se de mange posters fra danske apoteker

26

18 Sundhedsråd i Region Midtjylland åbner døre for samarbejde med apotekerne

Smertelindring på kun

15' min.*1

98%

af voksne tåler den
unikke Panodil Zapp^{1,2}

Mindre tablet
med delekærv

OPTIZORB®

*ved indtag af 2 tabletter¹

Læs mere på HaleonPro.dk

1. Produktresumé for Panodil Zapp, 09/2025. 2. Using suitability profiles to better inform consumers' choice of commonly used over-the-counter analgesics, Clarke, D.C., Adams et al, International Journal of Pharmacy Practice, Volume 16, Issue 5, October 2008, pp. 333-336.

Panodil Zapp (paracetamol), filmovertrukne tabletter 500 mg. **Indikation:** Svage smerter, febernedsættende. **Dosering:** Voksne (inkl. ældre) og børn på 12 år og derover (min. 40 kg): 1 g 3-4 gange i døgnet, dog højst 4 g pr. dogn. Børn 2-11 år: 50 mg/kg/dogn fordelt på 3-4 doser. Børn under 2 år: Må ikke anvendes uden lægens anvisning. **Kontraindikationer:** Svær leverinsufficiens, overfølsomhed overfor paracetamol eller hjælpestofferne. **Interaktioner:** Metoclopramid, domperidon, colestyramin, lægemidler med enzyminducerende effekt (f.eks. fenytoin, carbamazepin), probenecid, chloramphenicol, warfarin, flucloxacillin. **Forsigtighedsregler:** Må ikke anvendes samtidig med andre lægemidler, der også indeholder paracetamol, da det kan føre til en overdosis, der kan kræve levertransplantation eller medføre død. Forsigtighed skal udvises ved lever- og nyreinsufficiens. Tilfælde af nedsat leverfunktion/leversvigt ved maksimale terapeutiske doser er rapporteret ved underskud af glutathion, hvorfor vedvarende brug og maksimale doser frarådes hos disse patienter. Ved underskud af glutathion kan brug af paracetamol øge risikoen for metabolisk acidose. Risiko for medicinoverforbrugs-hovedpine og nyreskade ved længerevarende brug. **Graviditet og amning:** Kan om nødvendigt anvendes under graviditet. Bør anvendes i lavest mulige dosis, der mindsker smerterne, og i så kort tid som muligt. Kan anvendes under amning. **Bivirkninger:** Se produktresumé. **Overdosering:** Overdosis på > 6 g paracetamol eller mere som enkelt dosis hos voksne eller > 125 mg/kg kropsvægt som enkelt dosis hos børn kan forårsage leversvigt, der kan kræve levertransplantation eller medføre død. Ligeledes kan overdosis af paracetamol pga. høje samlede dosisniveauer over en periode forårsage irreversibelt leversvigt. Akut pankreatitis er observeret, ofte med hepatisk dysfunktion og levertoksicitet. **Lægemiddelformer:** Panodil suppositorier, Panodil filmovertrukne tabletter, Panodil tabletter med modificeret udløsning, Panodil Hot, Panodil Brus, og Panodil Junior suspension og suppositorier. **Udlevering:** HX18: 10 stk. HA18: 20 stk. B: 100 stk. **Tilskud:** 100 stk. Generelt tilskud. **Pakninger:** 10 stk., Ingen vejledende mindstepris, 20 stk. og 100 stk.: Se dagsaktuel pris på medicinpriser.dk. Haleon Denmark ApS er indehaver af markedsføringsstilladelserne. Trademarks owned or licensed by Haleon. ©2025 Haleon or licensors. Bivirkninger, både kendte og nyopdagede, bedes indberettet hurtigst muligt til Lægemiddelstyrelsen (www.meldenbivirkning.dk) eller Haleon (mystory.nd@haleon.com). De med (*) markerede afsnit er omskrevet og/eller forkortede i forhold til Lægemiddelstyrelsens godkendte produktresuméer, som vederlagsfrit kan rekvireres fra Haleon Denmark ApS via mystory.nd@haleon.com eller telefon 80 25 16 27. PM-DK-PAN-26-00022 02/10/2026

Verden viser vejen

DER ER NOGET PÅ FÆRDE i sundhedsvæsenet verden over. I lande som Canada, Australien og Storbritannien - og flere af de nordiske lande - får apotekerne nye opgaver og større ansvar for både forebyggelse og behandling.

Baggrunden er alle steder den samme. Befolkningerne bliver ældre, flere lever med kronisk sygdom, og presset på læger, hospitaler og sundhedspersonale vokser. Det skaber et behov for at tænke nyt og for at nyttiggøre de sundhedsfaglige ressourcer klogere.

Den udvikling var tydelig på årets FIP World Congress i Montréal. Her var utallige eksempler på, hvordan apoteker verden over bidrager med vaccination, screening, opstart af behandling, rådgivning, opfølgning på behandling og støtte til borgere med kroniske sygdomme.

I flere lande indføres og udbygges Pharmacy First-ordningerne, så borgere med mindre lidelser kan henvende sig direkte på apoteket, blive testet og opstarte behandling. Andre steder får apotekerne en større klinisk rolle med medicingennemgange, opsporing af medicineringsfejl og støtte til patienter med særlige behov.

Udviklingen herhjemme går i samme retning. Danske apoteker har gennem de senere år udvidet paletten af sundhedsydelser og fået nye muligheder for at hjælpe borgerne og øge medicinsikkerheden.

Og vi kan og vil meget mere. Med afsæt i vores nye strategi 'Sammen om borgernes sundhed' arbejder vi for at bringe vores medicinfaglighed endnu mere i spil, tage ansvar for flere opgaver tæt på borgerne og bidrage til et nært sundhedsvæsen med bedre sammenhæng, høj kvalitet og større tilgængelighed. På den måde bliver apotekerne en forpost i det nye, nære sundhedsvæsen.

At ambitionerne også lever blandt medarbejderne ude på de danske apoteker, blev tydeligt i Montréal. De mange posters fra danske apoteker viste den store bredde i det udviklingsarbejde, der foregår rundt om i landet.

Blandt bidragene var projekter om brug af AI til medarbejdertræning i rådgivning og medicinsamtaler, udvikling af det nationale kvalitetssystem apo-Q, støtte til patienter med ADHD og hjerte-kar-sygdomme samt erfaringer med vaccination og rådgivning om vægttabsmedicin og ernæring. Fælles for projekterne er, at de tager afsæt i konkrete behov hos borgerne og bidrager med ny viden om, hvordan apotekerne kan understøtte implementering af den medicinske behandling, forebyggelse og patientsikkerhed, som man kan læse om i dette blad.

Det er både inspirerende og opløftende at se, hvordan apotekspersonalet bidrager til at udvikle det nære sundhedsvæsen til gavn for borgerne, og der skal lyde en stor tak til de mange apotekere, farmaceuter og farmakonomer, som hver dag er med til at udvikle sektoren - og ikke mindst dem, som delte deres erfaringer med kolleger fra resten af verden på årets FIP-kongres.

Vi har en fælles ambition om at udvikle apotekernes sundhedsfaglige rolle i det nære sundhedsvæsen. ●

Det er både inspirerende og opløftende at se, hvordan apoteker i hele verden bidrager til at udvikle sundhedsvæsenet til gavn for borgerne

Mads Haaning
formand for Danmarks
Apotekerforening

Et skridt nærmere protokoludlevering på danske apoteker

Justering i bekendtgørelse giver Lægemiddelstyrelsen hjemmel til substitutionsprotokoller. Dosispakket medicin er dog ikke omfattet.

SNART FÅR APOTEKERNE endnu bedre mulighed for at hjælpe borgere, når medicinen er i restordre. Med den nye justering af Bekendtgørelse om recepter og dosisdispensering af lægemidler har Lægemiddelstyrelsen fået hjemmel til at kunne udstede såkaldte substitutionsprotokoller i restordresituationer. Det baner vejen for, at apotekerne i fremtiden vil kunne substituere lægemidler, der er i restordre, uden først at skulle involvere ordinerende læge.

Dosispakket medicin er dog ikke omfattet af de nye regler. Og det er ifølge formanden for Apotekerforeningen, Mads Haaning, problematisk, da proto-

koludlevering ved restordre netop kan gøre en stor forskel for patientsikkerheden.

"Vi skal gøre mere for at sikre, at vi på apoteket kan finde en løsning uden at kontakte den praktiserende læge, hvis ordinationen ikke matcher det, som er muligt at levere. Det er helt håbløst og spild af både lægens og vores tid. Men værst af alt, så går det ud over patienterne og deres behandling. Så brug dog apotekernes kompetencer på dette område," siger Mads Haaning.

Med den nye hjemmel er et vigtigt skridt taget, men protokoludlevering forudsætter bl.a., at den nødvendige IT-understøttelse er på plads. ●

Nyt værktøj kan afsløre forfalsket medicin

Forskere fra Københavns Universitet og Stanford University har udviklet en metode, der kan identificere lægemidlers oprindelse ved hjælp af kemiske "fingeraftryk". I et nyt studie viser forskerne, at de kan skelne mellem ibuprofenprodukter fra forskellige producenter - og endda mellem produkter fra samme producent.

Metoden bygger på analyser af stabile, men forskellige, varianter (isotoper) af karbon, hydrogen og oxygen, som der altid vil være dele af i et givent lægemiddel. Ifølge forskerne er det umuligt at snyde med isotoper, fordi deres såkaldte isotopsignatur påvirkes af de unikke vilkår, de produceres under. Derfor er råvarernes oprindelse et unikt kemisk aftryk, som kan spores i det færdige lægemiddel.

Forskerne vurderer, at teknologien på sigt kan bruges til at dokumentere lægemiddelforfalskninger og spore stjålne eller ulovligt videresolgte lægemidler. Og der er behov for værktøjer, for kriminalitet med lægemidler er ifølge Europol et problem, der vokser. Alene i løbet af en otte måneders periode i 2024 konfiskerede EU-agenturer mere end 426.000 pakker med ulovlige lægemidler.

KILDE: KØBENHAVNS UNIVERSITET

NY EXPLAINER-FILM

Forstå apo-Q på 5 minutter

Hvad er apo-Q, og hvordan kan kvalitetssystemet understøtte ledelse og medarbejdere i hverdagen? Det får du svar på i en ny, kort film 'apo-Q: Dit kvalitetssystem' fra Apotekerforeningen.

På få minutter giver filmen et enkelt overblik over de vigtigste principper i apo-Q og viser, hvordan systemet understøtter kvalitet og arbejdsgange på apoteket.

Filmen ligger på Apoteksforum under fanen Kvalitet og kan bruges som en let introduktion til alle på apoteket.

Lungedag:

88 apoteker satte fokus på lungesundhed

INFORMATION. Helena Holm Trabjerg, farmaceutstuderende på Holstebro Løve Apotek, holder oplæg om inhalationsmedicin på Lungedagen i Center for Sundhed i Holstebro Kommune.

88 apoteker afholdt arrangementer i forbindelse med Lungedagen den 24. september 2026 for at hjælpe borgere med tidlige tegn på KOL til at reagere hurtigere.

Mange af arrangementerne bød på lungefunktionsmålinger, men var også en anledning til at sætte fokus på apotekets faglighed og den forskel, apoteket gør for mennesker med en lungesygdom. Det sker blandt andet gennem sundhedsydelse som Tjek på inhalation og rådgivning om ernæring.

Nogle apoteker deltog også i andres arrangementer i forbindelse med Lungedagen. Det gjaldt blandt andet Holstebro Løve Apotek (billedet), der havde både stand og oplæg om inhalationsmedicin med i Center for Sundhed i Holstebro Kommune. Udover mødet med borgerne gav deltagelsen også mulighed for at skabe relationer og netværk på tværs af faggrupper i kommunen. Ifølge apoteker Birgitte Nørskov Pedersen kommer det samarbejdet til gode i andre sammenhænge.

Apoteker kan styrke indsatsen mod migræne

Apoteker kan hjælpe flere mennesker med migræne til tidligere og mere målrettet behandling. Det var budskabet på en session under årets FIP-kongres, hvor forskere, farmaceuter og repræsentanter fra den norske apotekssektor drøftede apotekernes rolle i indsatsen mod hovedpine.

Erfaringer fra et pilotprojekt på norske apoteker viser nemlig, at mange patienter med migræne fortsat har behov for rådgivning om deres medicin, selv efter at de har fået diagnose og behandling. Flere gav for eksempel udtryk for bedre kontrol over migrænen efter en struktureret samtale med en farmaceut.

Derfor er den norske apotekerforening i samarbejde med forskere og patientforeninger i gang med at udvikle faglige standarder for, hvordan

mennesker med migræne og hovedpine hjælpes bedst muligt. Behovet for bedre opfølgning og hjælp til den gruppe mennesker strækker sig videre end til blot Norge, idet FIP-sessionens oplægsholdere understregede, at det er en global udfordring.

KILDE: APOTEKFORENINGEN I NORGE

Læs mere om årets FIP-kongres på side 26.

Delt på Apotekerforeningens LinkedIn den 24. september 2026

International Patientsikkerhedsdag blev markeret på Apoteket.dk's Facebook- og Instagramprofiler.

Apotekerforeningen slår østdanske kredse sammen og vælger formand

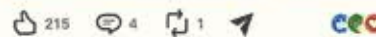
Apotekerforeningens Sjællands kreds og Hovedstadens kreds er nu slået sammen, så den nye Østdanmarks kreds matcher Region Østdanmark. Det gør foreningens Østdanmarks kreds til den største i landet med over 70 medlemmer.

a4 Medier og **Sundhedsmonitor** den 30. september 2026

Hvis man kan hente sin medicin her i Farum i stedet for at skulle bruge tid på transport til og fra hospitalet, er det en reel forbedring for mange. Vi er rigtig glade for, at vi kan tilbyde denne service for Region Hovedstaden

Vural Kocak, apoteker på Farum Apotek om, at sygehusmedicin nu kan hentes på Farum Apotek. Omtalt i Alt om Furesø den 14. september 2026

En smart kombination.

Unik pumpe

Behandler kortvarig
stoppet næse

Max brug 10 dage.¹

Nyhed

Behandler længerevarende
stoppet næse

Intet max. Anvendes efter behov.

Virker indenfor få minutter i op til 12 timer¹

100 % naturlig lindring af stoppet næse

Otrivin

Medicinsk næsespray.

- ✓ Behagelig mist²
- ✓ Kort dyse²
- ✓ Intet nedløb i svælg³
- ✓ Ingen ubehagelig eftersmag³
- ✓ Hurtig og effektiv¹

OtriCare Plus

Hypertonisk saltvand 2,3 %.

- ✓ Reducerer hævelse af næseslimhinden og bihuletrykket ved osmose
- ✓ Renser og fugter næseslimhinden
- ✓ Kan anvendes af alle: fra 0+ og af både gravide og ammende
- ✓ Fri for konserveringsmidler og tilsætningsstoffer⁴

Læs mere
på HaleonPro.dk

1. Produktresumé for Otrivin, aug 2024. 2. Khone Qualitative Usability Test, PPL Insights, Nov 2022. 3. Nasal cast deposition for xylo- and oxymetazoline formulations using two different nasal pumps, Hagen, June 2023. 4. IFU HYPERTONIC SEA WATER ONLY, OtriCarePlusMini., april 2025.

Otrivin ukonserveret, Otrivin Junior ukonserveret og Otrivin Menthol ukonserveret (xylometazolinhydrochlorid), næsespray, opløsning. ***Indikation:** Rhinitis og sinusitis. ***Dosering:** Børn 2-5 år: Otrivin Junior Ukonserveret næsespray: Under opsyn af en voksen: 1 pust i hvert næsebor 1 til 2 gange dagligt (hver 8-10 time) er normalt tilstrækkeligt, i højst 10 dage. Overskrid ikke et maksimum på 3 pust i hvert næsebor dagligt. Børn 6-11 år: Otrivin Junior Ukonserveret: Under opsyn af en voksen: 1-2 pust i hvert næsebor 2 til 3 gange dagligt i højst 10 dage. Overskrid ikke et maksimum på 3 pust i hvert næsebor dagligt. Voksne og børn over 12 år: Otrivin Ukonserveret og Otrivin Menthol Ukonserveret: 1 pust i hvert næsebor op til 3 gange dagligt efter behov, i højst 10 dage. Overskrid ikke et maksimum på 3 pust i hvert næsebor dagligt. Bør ikke anvendes til børn under 12 år.

***Kontraindikationer:** Overfølsomhed over for et eller flere af indholdsstofferne. Otrivin må ikke anvendes efter transsfenoidal hypofysektomi eller efter transnasale/ transorale operationer, hvor dura mater bløtlægges. Patienter med snærvinklet glaukom, rhinitis sicca eller atrofisk rhinitis. ***Interaktioner:** Xylometazolin kan forstærke virkningen af MAO-hæmmere og kan foranledige hypertensive kriser og anbefales derfor ikke til patienter, der har anvendt MAO-hæmmere inden for de sidste to uger. Samtidig anvendelse af tricykliske eller tetracykliske antidepressiva og sympatomimetiske præparater kan resultere i en forøget systemisk effekt af xylometazolin og er derfor ikke anbefalet. ***Forsigtighedsregler:** Otrivin Junior 0,5 mg/ml bør ikke anvendes til børn under 2 år pga. risiko for overdosering med centralnervesystemets depression til følge. Otrivin og Otrivin Menthol 1 mg/ml bør ikke anvendes af børn under 12 år. Behandlingen bør ikke være af længere varighed end 10 dage. Især hos børn og ældre må den anbefalede dosis ikke overskrides. Otrivin anvendes med forsigtighed og kun efter lægens anvisning ved følsomhed over for adrenerge substanser, hypertension, hjerte-karsygdomme, hyperthyreoidisme, diabetes mellitus, fæokromocytom, forstørret prostata og hos patienter, der er i behandling med MAO-hæmmere eller har været det inden for de sidste to uger. Patienter med langt QT-syndrom, som får behandling med xylometazolin, kan have en øget risiko for alvorlige ventrikulære arytmier. ***Graviditet og amning:** Anvendelse frarådes til gravide pga. eventuel systemisk vasokonstriktorisk virkning. Det vides ikke, om xylometazolin udskilles i modermælken, og der skal derfor udvises forsigtighed i ammeperioden, og produktet må kun anvendes efter lægens anvisning. ***Bivirkninger:** Almindelige: Svie i næse og svælg, tør og irriteret næseslimhinde, nysen, brænden, nasal-sekretion, hovedpine, sveden, desighed, hovedpine, hurtig og uregelmæssig puls, forhøjet blodtryk og evt. koma, især hos børn. Hypertension kan efterfølges af rebound hypotension. Behandling: Der er ingen specifik behandling. Symptomatisk behandling under lægeligt opsyn er indiceret. **Udlevering:** HF. **Tilskud:** Ingen. **Pakninger:** Otrivin Ukonserveret 1 mg/ml, 10 ml; Otrivin Menthol Ukonserveret 1 mg/ml, 10 ml; Otrivin Junior Ukonserveret 0,5 mg/ml, 10 ml. Haleon Denmark ApS, tlf: 80 25 16 27. Trademarks owned or licensed by Haleon. ©2026 Haleon or licensors. Bivirkninger, både kendte og nyopdagede, bedes indberettet hurtigst muligt til Lægemiddelstyrelsen (www.meldenbivirkning.dk) eller Haleon Denmark ApS (mystory.nd@haleon.com). De med (*) markerede afsnit er omskrevet og/eller forkortede i forhold til Lægemiddelstyrelsens godkendte produktresumé, som vederlagsfrit kan rekvireres fra Haleon Denmark ApS via mystory.nd@haleon.com eller telefon 80 25 16 27. PM-DK-OTRI-26-00052 08/06/2026

Nyt lønsystem på vej til apotekerne

Fra næste forår tager sektoren et nyt lønsystem i brug, og det bliver mere brugervenligt og agilt – både for apotekerne og for lønadministrationen. En brugergruppe er med til at definere ønsker og forventninger til det nye system.

AF: MERETE WAGNER HOFFMANN

Apotekernes nuværende lønsystem er fra 2010. Så tiden er løbet fra systemet, der både er forældet og umoderne og samtidig udgør en sikkerhedsrisiko.

Derfor bliver det nu skiftet ud med et nyt system, og valget er faldet på KMDs standardsystem (KPC). Det er dog kun lønadministrationen, som kommer til at arbejde i selve lønsystemet, for apotekerne skal arbejde med et personaleadministrativt system, der er tilpasset deres behov.

Ifølge foreningens projektleder Morten Palsbro, der arbejder med at udvikle det nye systemlandskab, vil apotekerne opleve en mere intuitiv brugergrænseflade, ligesom der er bedre hjælpeværktøjer, til eksempelvis ansættelseskontrakter, og bedre muligheder for at trække rapporter, såsom lønstatistik. Desuden skal man kun logge på én gang, hvis man har flere bevillinger.

"Da det nye lønsystem skal kobles op på apotekets skemalanlægningsmodul, vil det give apotekerne samlet indgang til løn og personale. Man kan kalde det en slags cockpit, hvorfra man kan tilgå forskellige dele. Men også i lønadministrationen i Apotekerforeningen kommer vi til at mærke store forbedringer. Alt det inde bagved, som apotekerne aldrig ser, bliver meget nemmere. Det gælder fx, når vi skal foretage ændringer i systemet, hvor det nuværende system er tungt og besværligt," siger han.

Brugergruppe skal definere kravene

Systemet er ikke færdigudviklet endnu. Udviklingen foregår sammen med en brugergruppe bestående af 11 apoteker og to souschefer, der er med til at rådgive om de ønsker og krav, der skal stilles til systemet. Planen er, at gruppen tester systemet

i starten af 2027, så det kan rulles ud til alle apoteker i løbet af foråret.

En af de apotekere, der blev opfordret til at være med i gruppen, er Jacob Grønne fra Vojens Apotek. Han er glad for at være inviteret med til at præge det nye system, for han mener, det er en kerneledelsesopgave i et apoteks drift. Derfor er det vigtigt, at der er styr på processerne. Og han er tilfreds med, at man har valgt et standardsystem, da det er velgennemprøvet og giver en større tryghed.

"Jeg forventer et mere brugervenligt, intuitivt og selvforklarende system, der giver os mindre manuelt arbejde – både på apoteket og i foreningen. Man undgår at taste ting flere gange, da der arbejdes med integration til andre systemer. Jeg forventer også, at datakvaliteten bliver bedre," siger han og peger på, at han også har behov for at kunne kontrollere data.

"Desuden forventer jeg høj transparens, så vi på apoteket kan gennemskue, hvad vi siger ja til. Jeg tør ikke lægge mine beslutninger ud til et IT-system alene. Fx var der i det nuværende system en del fejl, da det blev implementeret for mange år siden – og det skulle vi følge op på og få rettet. Det regner jeg ikke med, at vi skal bruge kræfter på, når det nye system er sat i drift."

Nye rutiner for den lønansvarlige

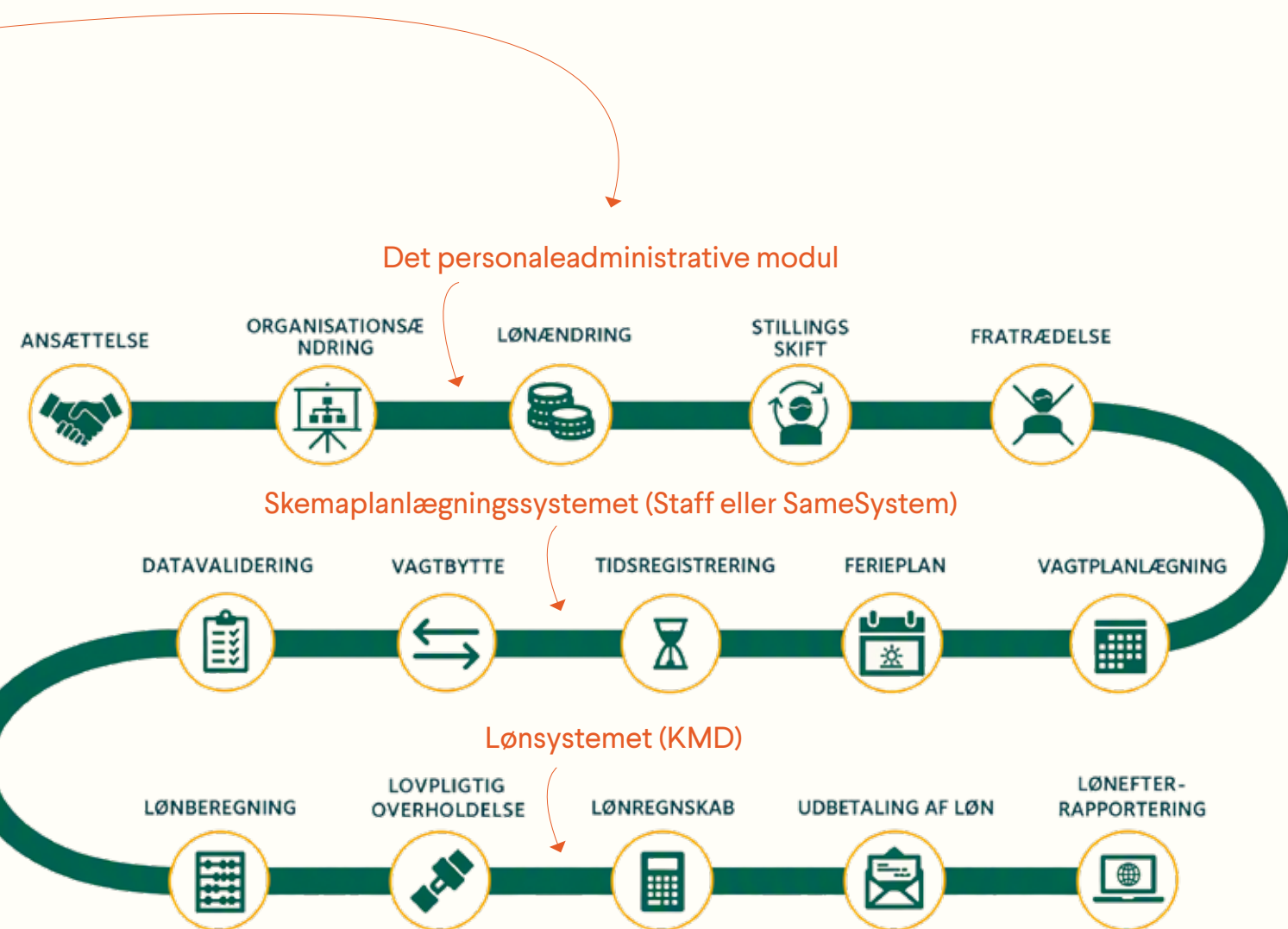
Det er ifølge Jacob Grønne den lønansvarlige, som skal lære nogle andre rutiner.

"Vi er vant til at blive holdt i hånden og bare få en fælles opkrævning fra lønadministrationen. Nu bliver der mere, der skal håndteres, og det bliver lidt mere kompliceret. Det er jeg spændt på," siger han og mener, at det kan komme til at tage lidt mere tid. Men til gengæld kan andet blive lettere.

"Jeg er tryk ved, at ansøgninger om refusion stadig håndteres centralt, og at man beholder den kollektive ordning ved barselsrefusion og langtidssygemelding."

Souschef Noor Yassin fra Aarhus Viby Apotek er også med i brugergruppen, og hun er både skemaansvarlig og lønansvarlig. Hun er helt enig i, at det nye lønsystem vil give en tidsbesparelse og gøre det meget nemmere at køre løn:

"Vi har mange manuelle indtastninger i det nuværende system – blandt andet i forbindelse med de timelønnede medarbejdere og andre administrative opgaver. Jeg håber, at det nye

MODELLEN ILLUSTRERER BRUGERREJSEN i det nye lønsystem, hvor brugerne får én samlet adgang til personaleadministration, skemalægning og lønadministration.

Jeg forventer et mere brugervenligt, intuitivt og selvforklarende system, der giver os mindre manuelt arbejde

Jacob Grønne apoteker på Vojens Apotek og med i brugergruppe

- > lønsystem kan forenkle processerne og reducere behovet for manuelle registreringer. Jeg er overbevist om, at det vil give en mærkbar effektivisering.”

Hun peger også på, at den brugerrejse, som gruppen har været præsenteret for, tyder på et meget mere overskueligt og brugervenligt system end det nuværende.

”For eksempel vil håndtering af refusioner fra kommunerne blive lettere, ligesom kontakt og indberetninger forventes at blive nemmere. Og hvis vi får mulighed for at tilkøbe en app til håndtering af barselsorlov, bliver hele håndteringen af orlov og tilhørende attester nemmere – både for medarbejdere og den, der skal håndtere det”, siger hun.

”Så alt i alt ser jeg frem til at få et system, der bliver nemmere, mere overskueligt og brugervenligt.” ●

Jeg håber, at det nye lønsystem kan forenkle processerne og reducere behovet for manuelle registreringer. Jeg er overbevist om, at det vil give en mærkbar effektivisering

Noor Yassin

souschef Aarhus Viby Apotek

Større kontoaktivitet på apoteket

Når det nye lønsystem forventeligt bliver taget i brug i første halvår 2027, vil omlægningen af lønafgiften påvirke antallet af kontobevægelser i apotekets system.

For når lønafgiftssystemet ophører, ophører fællesregistreringen også. Det vil sige, at alle lønrelaterede udgifter og refusioner, der i dag bliver afregnet samlet via Apotekerforeningen, nu bliver afregnet direkte med apoteket.

Foreningens lønadministration vil fortsat afvikle lønkørslen, men pengene vil blive trukket direkte på apotekets konto. Så i stedet for et samlet beløb til Apotekerforeningen vil apoteket blive trukket for nettoløn, A-skat, AM-bidrag, pension, feriepenge, ATP og sociale bidrag m.v.

Stadig hjælp til den offentlige refusion

Lønadministrationen vil også fortsat anmelde og anmode om barsels- og sygerefusion for apotekerne. Men i det nye system vil pengene blive anvist direkte til apotekets NEM-konto i stedet for at blive sendt til Apotekerforeningen.

Der vil altså komme flere posteringer på apotekets konto, og apoteket vil skulle bogføre på flere konti.

Ny og mere tidssvarende afregningsmodel for løn

Med overgangen til et nyt lønsystem bliver den nuværende anciennitetsudligning erstattet af en mere moderne og tidssvarende lønafregning, hvor apoteket betaler den reelle lønudgift. Men sektoren bevarer en solidarisk dækning ved langtidsfravær.

AF: MERETE WAGNER HOFFMANN

På generalforsamlingen i 2024 blev det besluttet at sløjfe lønafgiftssystemet, hvor apotekerne betaler en lønafgiftstimepris per faglært medarbejder - uanset anciennitet. Det sker, når sektoren til næste år udskifter det nuværende lønsystem med et nyt og mere moderne. Og det nye IT-system, der er valgt til at håndtere apotekernes løn, er et standardsystem, som, i lyset af generalforsamlingens beslutning, ikke skal håndtere det komplicerede lønafgiftssystem.

Beslutningen om at nedlægge den sektorsolidariske ordning blev truffet, mens den nuværende formand Mads Haaning var næstformand. Han husker både debatten på kredsmøderne inden generalforsamlingen og ved selve generalforsamlingen:

"Stemningen var, at tiden havde overhalet de systemer, hvor vi dækker hinanden ind, når det handler om anciennitet. Vi er nu i højere grad blevet hinandens konkurrenter, og tiden er inde til, at vi fremover skal betale den faktiske udgift til løn. Som apotekere er vi selvstændige erhvervsdrivende, og det bør også afspejle sig i vores lønudgifter," siger han og mener, at mange apoteker ikke vil mærke den store forskel, når anciennitetsudligningen forsvinder.

Fremover kommer lønudgiften altså til at afspejle apotekets personalesammensætning, så apoteker med flest medarbejdere på slutløntrinnene får lidt højere udgifter til løn, mens apoteker med flere nyuddannede til en lavere timeløn får lavere lønudgifter. Der er knap 43 kr. i difference på timelønsprisen mellem en farmaceut på højeste og laveste skalatrin. For farmakonomer er forskellen knap 30 kr. Derudover kommer udgift til pension.

Fortsat solidarisk dækning ved langtidsfravær

Også refusionsmodellen bliver ændret. Det er den forsikringsordning, hvor apotekerne hjælper hinanden med personaleudgifterne ved langtidssygemeldinger over 30 dage og ved barsel.

Den afløses af en 'sektorintern refusionsordning', hvor der stadig vil være en vis solidarisk dækning ved fravær. Men det bliver med et gennemsnitsbeløb per medarbejdergruppe som et supplement til den offentlige syge- og barselsdagpengerefusion.

"På generalforsamlingen og i medlemsdebatten for to år siden var det samtidig et klart signal, at der er behov for en fortsat solidarisk dækning for langtidssygdom og barsel ud over den refusion, vi får fra det offentlige. Derfor er jeg glad for, at vi bevarer en form for forsikringsordning ved langtidsfravær, som jo kan ramme alle apoteker og være en stor lønbelastning," fortæller Mads Haaning.

Han pointerer, at refusionssatsen ikke ligger helt fast endnu, og at den endelige sats for forsikringspræmie og refusionssats bliver besluttet af bestyrelsen i starten af 2027.

"Men jeg forventer da, at alle apoteker vil være godt dækket ved langtidsfravær i forhold til en almindelig dansk arbejdsgiver." ●

Jeg er glad for, at vi bevarer en form for forsikringsordning ved langtidsfravær, som jo kan ramme alle apoteker og være en stor lønbelastning

Mads Haaning
formand for Apotekerforeningen

Forskere: Apotekspersonalets arbejde er komplekst

Apotekspersonalets arbejde er langt mere komplekst, end man måske lige tror. Det viser et nyt forskningsprojekt, som har undersøgt samtaler, personalet har med borgerne på apoteket.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

”Det går fint”. Sådan svarer de fleste borgere i skranken, når de bliver spurgt, hvordan det går med deres medicin. Der går dog ikke lang tid, før der kommer et ”men”. For ofte er der noget, som fylder i forhold til medicinen – det kan være bivirkninger eller tvivl om, hvorvidt den egentlig virker. Måske bliver borgeren følelsesmæssigt berørt, og bagved vokser køen. Det stiller krav til farmaceuten eller farmakonomen, som skal træffe en række mikrobeflutninger – hvor meget skal man gå ind i samtalen, og hvornår skal man lede den videre. Og hvordan forholder man sig, når en borger pludselig begynder at fortælle farverigt og detaljeret om de livagtige drømme, som er en bivirkning til medicinen?

Det er nogle af de mange overvejelser, som apotekspersonalet skal navigere i, når de møder borgerne i skranken. Det fortæller Charlotte Klemmensen, som er en af de forskere, der har zoomet ind på apotekspersonalets arbejde i forbindelse med forskningsprojekt ”Hvordan skal vi samtale om medicin? Behandlingsunderstøttende samtaler på apoteket til

borgere med angst og depression”. Her har man undersøgt, hvordan apotekspersonale i dag taler med borgere, der får medicin mod angst eller depression, og hvordan samtalerne kan understøtte et bedre udbytte af behandlingen.

”Selvom en ekspedition måske kun tager få minutter, er der utrolig mange ting på spil, som gør apotekspersonalets job meget komplekst,” fortæller Charlotte Klemmensen, som har bidraget til den grundforskning, som på sigt skal munde ud i et nyt samtaleværktøj til apotekerne.

Samtale er et samarbejde

I alt har seks apoteker medvirket i projektet, hvor de efter samtykke blandt andet har optaget samtaler mellem borgere og farmaceuter, herunder både skrankeekspeditioner og medicinsamtaler. 22 samtaler er efterfølgende blevet analyseret med afsæt i multimodal konversationsanalyse. Her har Charlotte Klemmensen kigget på de mange små, men betydningsfulde, handlinger, som er på spil i en samtale – pauserne, den skiftende turtagning, misforståelserne, ansigtsmimikken, som alle har betydning for, at samtalen ikke bryder sammen.

”Inden for forskningen betragter vi samtalen som et samarbejde. Det betyder, at de involverede parter alle har et ansvar for at få den til at glide,” fortæller Charlotte Klemmensen og fortsætter:

”Jeg er meget imponeret over det arbejde, som apotekspersonalet udfører. De er utrolig pligtopfyldende og dygtige, og de har en stor velvillighed til at hjælpe borgeren. Men deres rolle er kom-

Fakta

Om projektet: ”Hvordan skal vi samtale om medicin? Behandlingsunderstøttende samtaler på apoteket til borgere med angst og depression”

Formål

At undersøge, hvordan apoteket gennem samtaler kan understøtte borgere med angst og depression i at få bedre udbytte af deres medicin.

Finansiering

Projektet er støttet af VELUX FONDEN.

Forskningspartnere

Forskningsprojektet er gennemført af forskere fra Aalborg Universitet og Københavns Universitet i samarbejde med Pharmakon.

Grundforskningen er lavet af forskere fra humaniora og er nu afsluttet.

Der er lavet feltarbejde på seks apoteker.

pleks, og derfor er der også en række udviklingspunkter.”

Rammesætningen er afgørende

Ét af dem handler om rammesætningen. Mange borgere opfatter stadig apoteket som en butik snarere end et behandlingssted, og derfor kan det være grænseoverskridende, når apotekspersonalet stiller spørgsmål som: ”Hvordan har du det?”

”Det forvirrer borgerne, når personalet spørger om noget så personligt, og personalet synes også selv, at det er ubekvemt. Og det skyldes ofte, at hensigten med spørgsmålet ikke er kommunikeret klart. Borgeren har simpelthen ikke forstået, at det er en del af apotekets rådgivning,” fortæller Charlotte Klemmensen.

Selvom en ekspedition måske kun tager få minutter, er der utrolig mange ting på spil, som gør apotekspersonalets job meget komplekst

Charlotte Klemmensen postdoc på projektet
”Hvordan skal vi samtale om medicin? Behandlingsunderstøttende samtaler på apoteket til borgere med angst og depression”

Derfor er det altafgørende, at man indledningsvist får kommunikeret, at man vil tilbyde en medicinsamtale, eller at man vil spørge ind til nogle ting for at sikre bedst mulig udbytte af behandlingen. Men fordi borgerne som udgangspunkt ikke opfatter apoteket som et behandlingssted, er det ikke en nem opgave for personalet, forklarer Charlotte Klemmensen.

Et før og et efter mentalisering

Dertil kommer, at personalet ikke er skolet inden for det kommunikative felt, som skal bruges i rollen som rådgiver eller behandler. Derfor er uddannelsen i mentalisering helt afgørende.

"Der er et før og et efter mentalisering. Det er den helt rigtige vej at gå, når personalet skal klædes bedre på til at samtale med borgerne. Det er et meget vigtigt redskab," siger Charlotte Klemmensen.

Vil man sikre, at borgerne får den bedst mulige rådgivning, kræver det, at man anerkender det humanistiske og det kommunikative ben på lige fod med det naturvidenskabelige felt, som farmaceuter og farmakonomer er skolet inden for. Men det er en proces, som tager tid.

"Personalet vil stadig gerne liste en masse bivirkninger op, for det er de uddannet i, men det er ikke sikkert, at borgerne får så meget ud af det, hvis der er noget andet, der fylder for dem," siger Charlotte Klemmensen.

Derfor er det vigtigt, at man lytter til borgeren og lader vedkommende tale færdig, også selvom fortællingen ikke er direkte knyttet til den medicinske behandling, for det gavner den videre samtale.

"Vi kan se, at når borgeren føler sig hørt, så er vedkommende mere tilbøjelig til også at dele de mere sårbare tanker omkring medicinen. Det skaber tillid, men ofte skal man lidt hen i samtalen

for at nå dertil," siger Charlotte Klemmensen.

At være i det sårbare

Hun har fuld forståelse for, at det er en svær opgave, personalet står med.

"Når personalet spørger ind til bivirkninger som mundtørhed eller mavegener, kan de gøre en konkret indsats ved at anbefale håndkøbsmedicin, som kan hjælpe, men når en borger fortæller om livagtige drømme eller bliver følelsesmæssigt berørt, er der ikke en konkret behandling, man kan anbefale," siger Charlotte Klemmensen.

I den situation handler det mere om at turde være til stede i det sårbare rum sammen med borgeren, uden nødvendigtvis at løse problemet.

"Man kan spørge, hvad det egentlig vil sige at behandle en borger – måske kan behandling godt være, at man blot lægger øre til det, som fylder – at borgeren føler sig set," siger Charlotte Klemmensen.

Bruger sig selv som instrument

Når man arbejder med mennesker, bruger man sig selv som instrument, og det kræver, at man hele tiden aflæser situationen og regulerer egne reaktioner. Det gælder også for apotekspersonalet, fortæller Mathias Møllebæk, som også har bidraget til forskningsprojektet gennem et sociologisk blik.

"Personalet har en konkret opgave, som skal løses. Der skal være styr på sikkerhed og praktik omkring udleveringen af medicinen. Samtidig skal de skabe tryghed for borgeren og holde samtalen på sporet," siger Mathias Møllebæk og fortsætter:

"Det er ikke bare at stå i skranken."

Automatreaktioner

Derfor trækker personalet ofte på nogle automatiske reaktionsmønstre i mø-

Hvis værktøjer som mentalisering skal slå rod, kræver det et fælles sprog på arbejdspladsen, ledelsesmæssig opbakning og tid til refleksion.

Mathias Møllebæk postdoc på projektet "Hvordan skal vi samtale om medicin? Behandlingsunderstøttende samtaler på apoteket til borgere med angst og depression"

det med borgeren. For eksempel ved at stille nogle skemalagte spørgsmål, "overinformere" om bivirkninger eller ved hurtigt at placere borgeren i en bestemt faglig kategori. Det er ikke i sig selv et problem, men man kan risikere at gå glip af nogle nuancer.

Derfor er det en god idé, at man sætter tid af til sammen at reflektere over forskellige måder at møde borgeren på.

"Der sker en social afsmittning, hvor man påvirkes af, hvad kollegaerne gør. Hvis værktøjer som mentalisering skal

Studier viser, at...

- Apotekets skrankearbejde er langt mere komplekst end antaget og kræver mange hurtige faglige og kommunikative mikrobeflutninger
- Borgere kan have svært ved at gennemskue, om de befinder sig i en købs-situation eller en behandlingssamtale, hvilket kan gøre samtalerne akavede
- Medicinen fungerer ofte som et vigtigt symbol på - eller bevis for - borgerens sygdom
- Mange borgere integrerer medicinen i hverdagen på en måde, så de tænker mindst muligt på den.

Næste skridt

På baggrund af forskningsresultaterne skal Pharmakon sammen med borgere og apoteksansatte udvikle et nyt samtaleværktøj, der skal styrke behandlingsunderstøttende samtaler på apoteket.

slå rod, kræver det et fælles sprog på arbejdspladsen, ledelsesmæssig opbakning og tid til refleksion,” siger han.

Det kræver, at sektoren i højere grad anerkender den kommunikative og menneskelige del af apoteksfaget.

”Man kan håbe, at man i fremtiden vægter den kommunikative faglighed lige så højt som den naturvidenskabelige,” siger han. ●

Med i projektet

Med i projektet ”Hvordan skal vi samtale om medicin? Behandlingsunderstøttende samtaler på apoteket til borgere med angst og depression” er:

FORSKERNE

Charlotte Klemmensen

Postdoc på projektet, cand.mag, ph.d. i interdisciplinære diskursstudier (sprog og psykologi)

Mathias Møllebæk: postdoc på projektet, cand.mag, ph.d., gæsteforsker ved Københavns Universitet og Aalborg Universitet. Forsker i lægemiddelfaglig kommunikation i klinisk og regulatorisk praksis.

PARTNERGRUPPEN

Københavns Universitet: Susanne Kaae, Nanna Broch Motelson, Christina Fogtmann Fosgerau

Aalborg Universitet: Pirkko Raudaskoski

Pharmakon: Charlotte Rossing, Gitte Reventlov Husted

Uppsala Universitet: Sofia Källemark Sporrang

Frederikssunds Apotek: Lise Larsen

Stevns Apotek: Arjang Mehrdad

Psykiatrifonden: Per Vendsborg

Bedre Psykiatri – Landsforeningen for pårørende: Mads Engholm

Komiteen for Sundhedsoplysning: Mette Laub Petersen

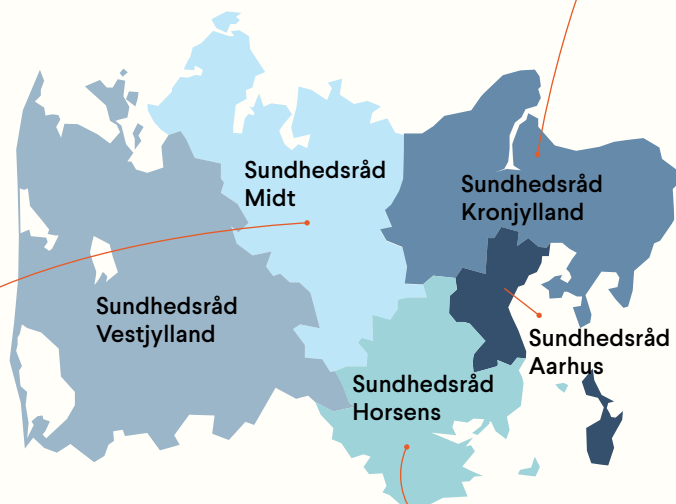
Sundhedsråd i Region Midtjylland åbner døre for samarbejde med apotekerne

Hvordan skaber man bedre sammenhæng og flere og bedre tilbud om forebyggelse og behandling tæt på borgerne? Det spørgsmål arbejder de 17 nye sundhedsråd landet over lige nu på at finde gode svar på.

Farmaci har spurgt repræsentanter fra tre af de nye sundhedsråd i Region Midtjylland, hvordan de ser, at apotekerne kan bidrage til at realisere ambitionerne bag sundhedsreformen. Og her er mange forslag til, hvor apotekerne med fordel kan bidrage.

Interviewene udspringer af en paneldebat, som Midtjyllands Kreds afholdt den 11. september, hvor samarbejdet mellem apoteker og sundhedsråd var på dagsordenen.

Repræsentanter for alle regionens fem sundhedsråd deltog i debatten.

Sundhedsråd Midt

"Apotekerne har en vigtig rolle i at skabe sammenhæng i forhold til borgernes medicin"

Apotekerne kan få en større rolle i forhold til bl.a. medicingennemgang, screening og opfølgning på behandling, mener formand for Sundhedsråd Midt, **Helle Jensen** (Liberal Alliance).

"Apotekerne er meget tilgængelige. De har lange åbningstider, ligger tæt på borgerne og er en del af hverdagen for rigtig mange mennesker. Det er en styrke, som det er oplagt at bygge videre på, når vi skal flytte flere sundhedsopgaver tættere på borgerne."

"Vi ved, at der kommer til at mangle arbejdskraft i sundhedsvæsenet. Derfor er vi nødt til at tænke innovativt og se på, hvordan vi bruger de ressourcer, vi allerede har. Her kunne apotekerne måske spille en større rolle i forhold til screening, medicingennemgang, opfølgning på behandling og andre opgaver tæt på borgerne."

"Borgerne er ofte forvirrede over den medicin, de får udleveret. Jeg har selv som sygeplejerske udleveret medicin i akutmodtagelser og på skadestuer, hvor situationen kan være stressende for borgeren. Her har apotekerne en vigtig rolle i at informere og dermed skabe mere sammenhæng i forhold til medicinen. Vi skal generelt blive bedre til at arbejde sammen på tværs af sektorerne."

Sundhedsråd Kronjylland

"Apotekerne er en overset kapacitet"

Apotekerne kan bidrage mere til sammenhængende patientforløb og til at bringe behandling og opfølgning tættere på borgerne, mener **Jakob Søgaard Clausen** fra Danmarksdemokraterne, der er formand for Sundhedsråd Kronjylland.

"Mødet med apotekerne gav mig især inspiration i forhold til medicinområdet. Apotekerne har en stor faglighed og møder hver eneste dag mange borgere, som vi ellers kan have svært ved at nå. Jeg synes derfor, det er oplagt at se nærmere på, om apotekerne i højere

grad kan bidrage med eksempelvis medicin gennemgange, rådgivning og måske også helbredstjek."

"Jeg synes også, det er relevant at se på, hvordan vi kan gøre medicin mere tilgængelig for borgerne. Det kunne være lettere adgang til vederlagsfri medicin via apotekerne og et fokus på, om apotekerne kan få bedre muligheder for at bidrage med medicin på sundheds- og omsorgspladserne."

"Generelt ser jeg apotekerne som en vigtig, og måske lidt overset, del af det nære sundhedsvæsen. Det giver god mening at undersøge, om vi kan bruge den kapacitet bedre, når vi i de kommende år skal flytte mere behandling og opfølgning tættere på borgernes hverdag."

Sundhedsråd Horsens

"Apotekerne kan bidrage til forebyggelsen"

Apotekerne kan bidrage til forebyggelsen og til at levere medicin til fremtidens sundheds- og omsorgspladser, mener **Ib Bjerregaard** (Venstre), medlem af Sundhedsråd Horsens.

"Jeg fik flere idéer til, hvilke opgaver, apotekerne kan hjælpe med. Jeg vil fremhæve idéen med at "genoptage" modellen med at sundhedstjekke borgere og så "sende" dem videre, hvis der er advarende oplysninger i et sådant

tjek og ellers rådgive, når der er begyndende tegn på behov. Det kan være kost, motion eller andet."

"Jeg tror, apotekerne kan bidrage til forebyggelsen. Det er et område, vi i første omgang mere eller mindre blot har fortsat. Men det bliver en regional opgave, og derfor skal vi i 2027 bruge tid på at se på tilbuddene rundt omkring. Her bør apotekerne kunne bidrage."

"Apotekerne nævnte også medicinlevering og medicinskabene på sundheds- og omsorgspladserne. Især i de mindre byer, hvor apotekerne og ingen andre er, kan det blive meget aktuelt at nyttiggøre apotekerne." ●

Apoteksfarmaceutkongres 2027

Farmaceuten i fremtidens nære sundhedsvæsen

Hvordan kan farmaceuter være med til at skabe bedre og mere sammenhængende patientforløb på tværs af apoteker, hospitaler, almen praksis og kommuner?

Det er omdrejningspunktet, når Apoteksfarmaceutkongres 2027 samler farmaceuter fra hele landet den **16.-17. januar på Comwell Kolding**.

På programmet er bl.a. fremtidens nære sundhedsvæsen, tværsektorielt samarbejde, farmaceutisk ordination, AI og digitalisering. Der bliver også mulighed for workshops, faglig inspiration, debat og netværk.

Kom med og vær med til at forme farmaceutens rolle i fremtidens sundhedsvæsen.

Arrangører: Sektion for Samfundsfarmaci og Sektion for Klinisk Farmaci under Danmarks Farmaceutiske Selskab.

resource®

NÅR NÆRINGSBEHOVET ER STORT, MEN APPETITTEN LILLE

Resource® ernæringsdrikke er særligt tilpasset patienter, som har svært ved at få nok energi og næring via sin almindelige kost, og drikken kan hjælpe med at øge næringsindtaget.

For mere information:
Besøg vores hjemmeside
eller scan QR-koden

Information til sundhedsfagligt personale

Resource® ernæringsdrikke er fødevarer til særlige medicinske formål. Skal anvendes under lægelig overvågning. Beregnet til ernæringsmæssig håndtering af patienter med underernæring eller i ernæringsmæssig risiko.
www.nestlehealthscience.dk

3 spørgsmål til ministeren

Hvordan ser **Ida Auken (S)** på apotekernes rolle i fremtidens sundhedsvæsen? Farmaci har spurgt den nye sundhedsminister til hendes forventninger til apotekernes bidrag til sundhedsreformen og mulighederne for nye opgaver på apoteket.

1 *Hvilken rolle ser du for apotekerne som en integreret del af det nære sundhedsvæsen, og hvilke nye opgaver kan apotekerne løse for at understøtte reformens mål?*

Apotekerne kan med deres sundhedsfaglige kompetencer og landsdækkende tilstedeværelse spille en vigtig rolle i at aflaste almen praksis og hospitaler og være med til at styrke de nære sundhedstilbud uden for sygehusene. Derfor har Sundhedsministeriet også nedsat en arbejdsgruppe med bl.a. Apotekerforeningen, der skal analysere potentialet for nye sundhedsopgaver på apoteket.

2 *Flere lande bruger apotekerne til blandt andet test, screening og en række forebyggende sundhedsydelser. Her i landet ser vi en udvikling, hvor kommunerne i stigende grad efterspørger dosispakning af medicin fra apotekerne, og hvor apoteker er begyndt at udlevere sygehusmedicin lokalt på vegne af regionerne. Hvordan ser du på den udvikling, og er der nye opgaver, som du ser de danske apoteker kunne løse i de kommende år?*

Jeg er glad for, at sundhedsaktører i stigende grad gør brug af apotekernes landsdækkende tilstedeværelse. Jeg er desuden åben for at se på, om apotekerne kan foretage flere indledende og forebyggende sundhedsopgaver, så længe det er forsvarligt i forhold til patientsikkerheden.

3 *Når sundhedsreformen er fuldt implementeret om fem år, hvordan forventer du, at borgerne vil opleve apotekernes rolle anderledes end i dag?*

Jeg håber, at endnu flere har opdaget - og ikke mindst gør brug af - de sundhedsfaglige kompetencer, som apotekerne kan tilbyde. Det er vigtigt at udnytte det sundhedsfaglige potentiale hos vores forskellige sundhedsaktører, så vi kan komme godt i mål med sundhedsreformen. ●

Apotekere stoler på os

– 15.000 installationer og fortsat nærværende

Thomas Lacentra
Commercial Lead
MMS Rowa DRI
+45 2199 3860
thomas.lacentra@bd.com

bd.com/rowa

BD, the BD Logo and BD Rowa are trademarks of Becton, Dickinson and Company or its affiliates.
All other trademarks are the property of their respective owners. © 2026 BD. All rights reserved. May-2026, BD-90669

Du kan slappe helt af

BD Rowa™ EasyLoad er apotekets utrættelige medhjælper, der arbejder 24 timer i døgnet. Den fuldautomatiske indlagring holder perfekt styr på jeres daglige rutiner og sparer jer for kostbar tid og besvær. Oplev fremtidens effektivitet på dit apotek med rolige, velorganiserede arbejdsgange som aldrig før.

Scan QR-koden
for at se mere.

Thomas Lacentra
Commercial Lead
MMS Rowa DRI
+45 2199 3860
thomas.lacentra@bd.com

bd.com/rowa

NAN EXPERTPRO A.R Fødevarer
til særlige medicinske formål til
ernæringsmæssig håndtering af
sygdomsrelateret reflux hos
spædbørn.

PROTEIN

Indeholder 100% valleprotein,
som er delvist hydrolyseret (spaltet),
for en bedre fordøjelse¹

STIVELSE

Indeholder kartoffelstivelse
som fortykningsmiddel.

BAKTERIEKULTUR L. REUTERI

Grøn ordination:
godkendt til tilskud til ernæringsmæssig
håndtering af sygdoms-relateret reflux

Besøg vores hjemmeside:
www.nestlenutrition-medical.dk
Kodeord: Nestlenan2!

Vigtigt! Modernælk er det bedste for barnet.

Kun for sundhedspersonale

VIGTIGT: Vi mener, at modernælk er den ideelle ernæringsmæssige start for babyer, da modernælk giver en afbalanceret ernæring og beskyttelse mod sygdom for en baby. Vi støtter fuldt ud Verdenssundhedsorganisationens (WHO) anbefaling om fuld amning af barnet de første seks måneder efterfulgt af introduktionen af supplerende fødevarer med tilstrækkelig ernæringsmæssigt indhold sideløbende med amning op til to års alderen. Vi anerkender også, at amning ikke altid er en mulighed på grund af visse medicinske tilstande. Forældre bør kun give fødevarer til særlige medicinske formål til spædbarn under opsyn af sundhedspersonale og efter grundig overvejelse af alle ernæringsmuligheder, inklusive amning. Fortsat brug skal vurderes af sundhedspersonalet i forhold til de fremskridt barnet viser og under hensyntagen til eventuelle sociale og økonomiske konsekvenser for familien. Fødevarer til særlige medicinske formål skal altid tilberedes, anvendes og opbevares som anvist på etiketten for at undgå at skade barnets helbred.

Referencer:

1. Billeaud C, et al. Eur J Clin Nutr 1990;44:577-583.

Nestlé
Baby & you
Medical

Nestlé Danmark A/S
Kay Fiskers Plads 10
2300 København S
nan@dk.nestle.com

ALLE KAN FÅ FNAT:

Ny kampagne sætter fokus på viden og korrekt behandling

I november sætter apotekerne fokus på fnat med ny sundhedsfaglige kampagne. Under overskriften "Alle kan få fnat" er formålet at øge unge danskeres viden om sygdommen, aflive myter og fordomme samt bidrage til, at smittekæder bliver brudt gennem korrekt behandling.

AF: STINE FABRICIUS

På papiret kan behandling af fnat virke enkel. Men i praksis går det ofte galt. Nogle bruger for lidt af den creme, der skal smøres på kroppen, mens andre glemmer, at alle nære kontakter skal behandles samtidig. Derudover kræver behandlingen også grundig rengøring og tøjvask for at få bugt med fnatmidterne.

"Med kampagnen vil apotekerne hjælpe danskerne med viden om, hvordan man kommer fnat til livs. Korrekt behandling er afgørende, hvis smittekæderne skal brydes," siger Birthe Søndergaard, sundhedsfaglig direktør i Apotekerforeningen.

Fnat er hverken farligt eller tegn på dårlig hygiejne. Til gengæld kan kløen være voldsom, og alle kan blive smittet. Netop derfor er det vigtigt at gøre op med de myter og fordomme, der stadig knytter sig til hudsygdommen.

"Mange tror fejlagtigt, at fnat skyldes dårlig hygiejne. Men fnat har intet med renlighed at gøre. Alle kan blive smittet uanset alder og hvor ofte man går i bad," forklarer Birthe Søndergaard.

Fnat smitter typisk ved tæt hudkontakt, og

derfor ses der ofte udbrud blandt mennesker, der bor og opholder sig tæt sammen. Særligt unge og unge voksnes sociale liv kan være med til at starte og sprede smittekæder.

Apoteket er for alle

Derfor retter kampagnen retter sig især mod den unge generation, der er en målgruppe, som ellers kan være svær at nå for apotekerne med sundhedsfaglige budskaber.

"Kampagnen giver mulighed for at komme i dialog med en målgruppe, som måske ikke er så opmærksom på, hvad apoteket kan hjælpe med, fordi de kommer der sjældent. Men apoteket er for alle, og her kan man få rådgivning og hjælp til korrekt behandling af fnat," siger Birthe Søndergaard.

Målet er, at flere med viden om sygdommen reagerer hurtigt ved mistanke om fnat og gennemfører behandlingen korrekt. Det gavner ikke kun den enkelte men er også med til at begrænse smittespredningen til familie, venner og andre nære kontakter. ●

Kampagnen giver mulighed for at komme i dialog med en målgruppe, som måske ikke er så opmærksom på, hvad apoteket kan hjælpe med, fordi de kommer der sjældent

Birthe Søndergaard,
sundhedsfaglig direktør,
Apotekerforeningen

Kampagnen om fnat kører på apotekerne, sociale medier i udvalgte online-medier og på apoteket.dk i hele november måned.

På Apoteksforum ligger der materiale, som apoteket kan bruge til forberedelsen. Plakater og postkort sendes ud cirka to uger før kampagnestart.

Patientsikkerhed, AI og flere sundhedsopgaver på den internationale dagsorden

Fra 30. august til 2. september dannede Montreal i Canada ramme om årets **FIP Congress 2026**. Kongressen samlede 3.170 deltagere fra 113 lande under temaet “One Health, One Pharmacy – Bridging science, practice and education”.

Et gennemgående budskab på kongressen var, at apoteker og farmaceuter skal spille en endnu større rolle i sundhedsvæsenet. Patientsikkerhed, forebyggelse af medicineringsfejl, håndtering af kroniske sygdomme, kunstig intelligens og tværfagligt samarbejde var blandt de vigtigste emner på programmet.

Stærk dansk deltagelse

De danske apoteker var igen i år flot repræsenteret på kongressen med hele 23 posters (se de kommende sider). Dermed bidrog Danmark markant til den internationale erfaringsudveksling om apotekernes rolle i fremtidens sundhedsvæsen.

Overordnet pegede kongressen på en fortsat udvikling, hvor apoteket i stigende grad ses som en integreret sundhedsaktør med ansvar for forebyggelse, patientsikkerhed og folkesundhed - snarere end alene som udleveringssted for lægemidler. ●

På de kommende sider kan du få indblik i de mange spændende projekter og resultater om danske apoteker, som blev præsenteret på FIP.

FAGLIG INSPIRATION.

Kerly Servilieri (th.) fik masser af faglig inspiration med hjem fra årets FIP-kongres.

3 pointer fra årets kongres

Farmaci har bedt formand for Apotekerforeningens sundhedsudvalg **Kerly Servilieri** pege på tre pointer, som hun har taget med hjem fra årets kongres i Montreal.

1 Apoteket tættere på borgeren og sundhedsvæsenet

Internationalt ser vi flere sundhedsydelser på apoteket. Det gælder f.eks. vaccination, tidlig opsporing, screening og måling af blodsukker og kolesterol. Apotekets styrke er, at vi er tilgængelige dér, hvor borgerne er. Jeg ser især forebyggelse som en vigtig fremtidig rolle i tæt samarbejde med det øvrige sundhedsvæsen.

2 Fra simple målinger til præcisionsmedicin

Personlig medicin fyldte på årets FIP Kongres. Genetiske tests kan i fremtiden understøtte valg af lægemiddel og dosis og potentielt mindske noget af den trial-and-error, patienter oplever. AI og digital beslutningsstøtte kan accelerere den udvikling. Jeg ser et stort potentiale for apoteket, men altid integreret med læger og hospitaler.

3 Integration frem for konkurrence

Den stærkeste fælles tendens er, at apoteket bliver en mere integreret del af det nære sundhedsvæsen. Det handler ikke om at overtage andres opgaver men om at bruge vores landsdækkende infrastruktur og lægemiddelfaglighed bedre til at hjælpe borgerne.

Posters fra danske apoteker

Der var **23 posters** fra danske apoteker på årets FIP-kongres i Canada. Se det imponerende arbejde fra de mange engagerede danske deltagere på de kommende sider.

Restleverance ved ADHD-medicin – hvad gør vi?

Hvad er undersøgt:

A § 4-receptreglerne besværliggør arbejdsgangen på apoteket. Restordre eller manglende lagerbeholdning kan forårsage en restleverance

til senere afhentning. Utallige gange har vi oplevet uafhentet ADHD-medicin og forgæves forsøgt at få kontakt til kunden. Vi har derfor undersøgt omfang, konsekvenser for kundens livskvalitet og compliance, og mulige løsninger.

Konklusion:

Manglende medicin, uanset årsag, har store konsekvenser for ADHD-patienters dagligdag og livskvalitet, så det er vigtigt, at apoteket kontinuerligt har fokus på at minimere antallet af restleverancer.

Trine Brandsborg Andersen (t.v.) og **Betina Larsen** (t.h.), farmakonomer, Fredericia-Middelfart Løve Apotek

Patientcentreret rådgivning på danske onlineapoteker – patientpræferencer og potentialet i en personlig rådgivningsguide

Hvad er undersøgt:

Projektet undersøgte patienters ønsker til form og indhold i rådgivning ved onlineapoteker. Data fra spørgeskema (SP2, n=533) og interviews viste bl.a., at de to mest foretrukne rådgivningsformer er fysisk brev

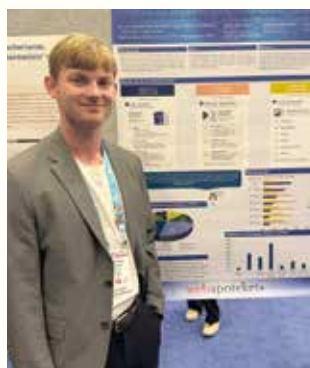
med medicinen og e-mail, men at fleksible digitale muligheder også efterspørges.

Konklusion:

En personlig rådgivningsguide kan øge relevans og individualisering – især for førstegangsbrugere. Balancen mellem miljøhensyn, risiko for informations-overload og behov for personlig kontakt er central. Der findes ikke én model, der passer til alle.

Christian Løvgren Persson, farmaceut, Webapoteket.dk (billedet)

Lotte Stig Nørgaard, professor i samfundsfarmaci, Københavns Universitet, **Charlotte Verner Rossing**, direktør R&D, Pharmakon

Effekten af restordrenotifikationer ved receptudstedelse på arbejdsgangen på danske apoteker

Hvad er undersøgt:

I december 2025 er der oprettet en ny funktion i FMK, der giver lægerne en advarsel, når de opretter en recept på et læ-

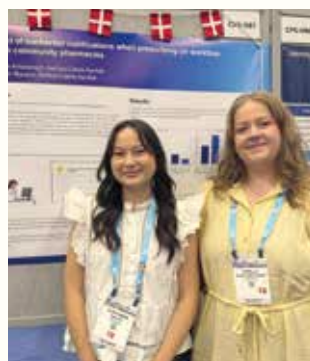
gemiddel, der er i restordre. Vi har undersøgt, om denne funktion har haft indflydelse på arbejdsgangen på apoteket.

Konklusion:

Resultaterne tyder på, at der udskrives færre recepter på de undersøgte lægemidler, efter funktionen er integreret i FMK. Ved at sammenligne både år til år og måned til måned modtog apoteket færre recepter på lægemidler, der var i restordre.

Kamilla Bilde Kristiansen, farmaceut på Aarhus Løve Apotek (t.h.)

Uyen Kimmie Nguyen, farmaceut på Aarhus Løve Apotek (t.v.)

Styrkelse af medicinsamtaler og støtte til medicinefterlevelse på danske apoteker

Hvad er undersøgt:

SPU har undersøgt udviklingen i medicinsamtaler og compliancesamtaler på tværs af de fem apoteksregioner med nationale data fra Apostat 2024–2026.

Konklusion:

Aktiviteten stiger, men der er fortsat regionale forskelle.

Benchmarking handler ikke om konkurrence mellem apoteker eller regioner, men om at gøre variation synlig og bruge data til fælles læring, dialog og handling. Målet er at styrke sundhedsydelsen, skabe mere lige adgang for patienterne og synliggøre apotekernes potentiale som en stærkere del af det nære sundhedsvæsen.

Kerly Servilieri, Firkløver Apotekerne (t.v.), **Anders N. Nielsen**, Søborg-Ordrup-Buddinge Apotekerne (t.h.), **Hanne T. Plet**, Skørping-Støvring Apotekerne, **Tine Klingsten**, Krone Apotekerne (midten), **Jacob Lenau**, Bagsværd-Skovlunde Apotekerne, **Prasad Venkata**, Frederiksberg Apotekerne, **Tue Askaa**, Øresund-Triangel Apotekerne

Alle forfattere er medlemmer af Sundhedspolitisk Udvalg (SPU), Danmarks Apotekerforening.

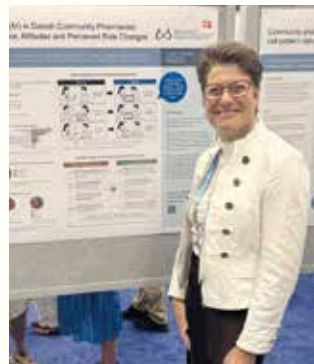
Apotekers brug af AI

Hvad er undersøgt:

Hvordan anvendes AI på danske apoteker, hvilke opgaver bruges AI til, og hvilke holdninger, muligheder og bekymringer har apoteksansatte i relation til AI?

Konklusion:

Halvdelen af de apoteksansatte anvender allerede AI, primært til kunderådgivning og egen læring. De ansatte ser potentiale for øget effektivitet og mere tid til kundekontakt, herunder øget fokus på vurdering og kontekstualisering af information til kunderne. Samtidig udtrykkes bekymring for AI's pålidelighed og datasikkerhed. Resultaterne peger på et behov for, at apotekets ledelse fastlægger klare rammer for AI-anvendelse og implementering.

Susanne Bendixen (billedet), **Mira El-Souri**, **M. Ayoub**, **T.O. Linde**, **G. Christensen**, **Kerly Servilieri**, **Lotte Stig Nørgaard**, **C. Lundby**, **S.M. Jørgensen**, **Charlotte Verner Rossing** fra København Sønderbro Apotek, Pharmakon, Københavns Universitet, Vejen & Egtved Apoteker, Randers Jernbane Apotek, Firkløver Apotekerne og Syddansk Universitet

Telefonrådgivning på apotek

Hvad er undersøgt:

Telefoniske henvendelser udgør en væsentlig del af apotekernes daglige arbejde og omfatter en bred vifte af spørgsmål. Men hvem kontakter apoteket telefonisk, hvad

handler henvendelserne om, hvordan håndterer apotekerne dem i praksis, og hvad er graden af kundecentrering i disse samtaler?

Konklusion:

Samlet set viser to studier, at telefonrådgivning på apotek udgør en organisatorisk ressource i lægemiddelbehandlingen og samtidig er et rum, hvor kundecentreret kommunikation kan understøttes og praktiseres aktivt.

Mira El-Souri, **Ditte Laursen**, **Anette Grønning**, **Sara Elgaard Frantzen**, **Bjarke Abrahamsen**, **Gitte Reventlov Husted**, **Charlotte Verner Rossing** (billedet) Pharmakon.

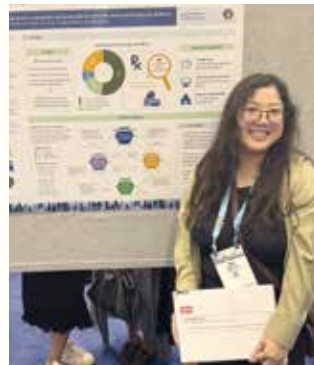
Tilskud til beboere på bosteder

Hvad er undersøgt:

Apoteket har en vigtig rolle som bindeled mellem apotek, læge og bosted. Projektet har undersøgt, hvordan apoteket kan bidrage til, at beboere på bosteder modtager de tilskud, de er berettiget til, både set fra et samfundsøkonomisk perspektiv og i forhold til beboernes privatøkonomi.

Konklusion:

Samlet set viser projektet, at apoteket har de nødvendige forudsætninger for at bidrage mere aktivt og systematisk til arbejdet med medicintilskud. En sådan indsats kan reducere unødvendig egenbetaling for beboerne.

Louise Johansen / farmakonom / Neptun apotek Esbjerg, Sædding og Ribe

Mimi Nguyen / farmaceut / Neptun apotek Esbjerg, Sædding og Ribe (billedet)

Ernæringssamtalen – en ny apoteksydelse til patienter med ernæringspræparater

Hvad er undersøgt:

Glostrup Apotek har udviklet den nye apoteksydelse Ernæringssamtalen til patienter, der anvender ernæringspræparater. Arbejdet omfattede udvikling af et struktureret samtalekort til rådgivningen, kompetenceløft af apoteks-

personalet gennem målrettet undervisning samt afprøvning af ydelsen i praksis på apotek.

Konklusion:

Ernæringssamtalen kan implementeres i apotekspraksis og understøtter en mere systematisk og faglig rådgivning af patienter, som bruger ernæringspræparater. De foreløbige erfaringer peger på høj patienttilfredshed, bedre forståelse af ernæringsbehov og korrekt anvendelse af produkterne.

Hanne Høje Jacobsen / farmaceut, souschef / Glostrup Apotek (t.v.)

Magdalena Ewa Zielinska / farmaceut / Glostrup Apotek (midten)

Lisbeth Mogensen / farmakonom / Glostrup Apotek (t.h.)

PEP-fløjte-instruktion på de danske apoteker - hvordan nyttiggøres materialet

Hvad er undersøgt:

Vi ønskede at kortlægge, hvad der udfordrer og hvad der fremmer nyttiggørelsen af materialer på apoteket.

Konklusion:

Kendskabet til nye ydelser formidles mest effektivt gen-

nem fagpersonalets netværk, nyhedsbreve fra Apotekerforeningen og kolleger/apotekerne, og i mindre grad gennem sociale medier.

Ved implementering af en ny ydelse er det afgørende at fokusere på undervisning og oplæring i både materialet og selve ydelsen. I denne sammenhæng er det en fordel, at materialet er genkendeligt og let at forstå.

Omvendt er manglende tid og fravær af honorering faktorer, der kan hæmme implementeringen og anvendelsen af denne ydelse.

Lone Søndergaard, Firkløver Apoteket Brædstrup (t.v.), **Lisbeth Haagen**, Åbyhøj Apotek (midten), **Pernille Jørgensen**, Rødning Apotek (t.h.)

Digital parathed i apotekspraksis

Hvad er undersøgt:

Digitale løsninger spiller en stadig større rolle i sundhedsvæsenet – også på apotekerne. Projektet har undersøgt, hvor digitalt parate apoteksledelse og medarbejdere er til at implementere digitale løsninger

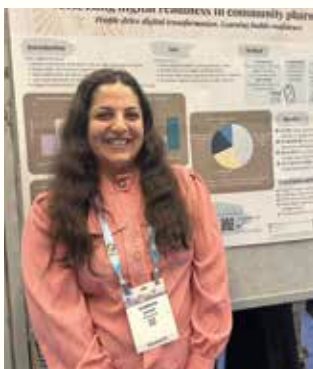
ger i den daglige praksis, og hvilke organisatoriske forhold, der har betydning for den digitale modenhed.

Konklusion:

En styrket digital praksis på apoteket kræver mere end adgang til teknologi. Projektet peger på, at medarbejdernes kompetencer, integration i arbejdsgange, tydelig ledelse og aktiv involvering af personalet er afgørende faktorer for at lykkes med digital udvikling og sikre en effektiv apoteksdrift med høj faglig kvalitet.

Samara Saady / farmaceut og souschef / Randers Løve Apotek (billedet)

Elma Mesic / farmakonom / Randers Løve Apotek

Udvikling og implementering af et nationalt kvalitetssystem (apo-Q) på danske apoteker

Hvad er undersøgt:

Udviklet og implementeret apo-Q, et fælles og praktisk kvalitetssystem og ledelsesværktøj. Systemet understøtter kvalitetsstyring, kvalitetskontrol og løbende kvalitetsudvikling, med udgangspunkt i apotekets hverdag.

Konklusion:

Modulopbygning, tydelige kvalitetshandlinger, lovhenvvisninger og tjeklister gør apo-Q til et sammenhængende, praktisk værktøj. Udbredelsen og brugernes tilfredshed viser, at apo-Q understøtter apotekernes kvalitetsarbejde.

Mie Vindahl Andersen, sundhedsfaglig konsulent, Danmarks Apotekerforening (billedet), og **Birthe Søndergaard**, sundhedsfaglig direktør, Danmarks Apotekerforening.

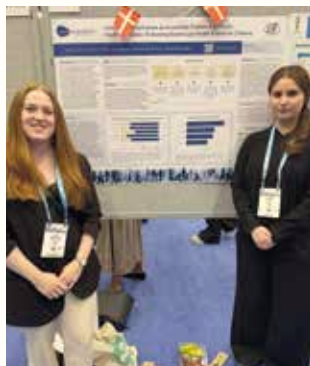
Det forebyggende apotek – sundhedsviden tæt på borgerne

Hvad er undersøgt:

På Middelfart Apotek har vi afholdt sundhedsfaglige arrangementer med eksterne eksperter. Projektet undersøger deltagernes oplevelse og udbytte og tager afsæt i ambitionen om det forebyggende apotek, hvor apoteket også bidrager med sundhedsviden, forebyggelse og dialog.

Konklusion:

Borgerne tog godt imod arrangementerne, oplevede dem som relevante, og mange ønskede at deltage igen. Resultaterne peger på, at apoteket kan spille en større rolle i forebyggelse og sundhedsformidling og skabe dialog mellem borgere og sundhedsprofessionelle.

Busra Dinc - farmaceut, Middelfart Apotek (til højre)

Sara Al-Ameri - farmaceut, Middelfart Apotek

Line Jørgensen - farmakonom, Middelfart Apotek (til venstre)

Madalina Elena Olteanu - farmaceut, Middelfart Apotek

Tine Klingsten Nielsen - apoteker, Middelfart Apotek

Gennemgang af indikationen på antibiotikarecepter

Hvad er undersøgt:

Uden en fyldestgørende indikation kan der ikke laves farmakologisk receptkontrol. For at undgå AMR er det vigtigt at vælge det korrekte antibiotika i den rette styrke/mængde. Derfor undersøgte vi antal recepter i atc-gruppe J01 uden fyldestgørende indikation. Vi indsamlede data i 4 uger i perioden oktober og februar.

Konklusion:

I dataindsamlinger var henholdsvis 18 % og 27 % af recepterne på J01 uden fyldestgørende indikation. Vores skriftlige henvendelse til lægerne efter første dataindsamling, hvor vi beder dem om at skærpe indikationen, var ikke tilstrækkelig. Vi har indsendt

vores data til Region Midtjylland.

Anne Koldkjær Ruth / farmaceut / Skive Svane Apotek (t.v.), **Ida Marie Landbo Hyldahl** / farmakonom / Skive Svane Apotek (t.h.), **Peter Krüger Bak** / apoteker / Skive Svane Apotek

Når kommunikation gør en forskel – mentalisering i apotekets ekspeditioner

Hvad er undersøgt:

På Frederikssund Apotek har vi meget fokus på mentalisering og det mentaliserende mindset generelt. Som tovholder er jeg meget nysgerrig på, om kunderne oplever en ændring/forbedring i vores måde at kommunikere på. Jeg undersøgte dette gennem et spørgeskema, hvor 115 kunder svarede.

Konklusion:

Kunderne oplever, at de bliver lyttet til, at vi er rolige og nærværende, og at de går fra apoteket med en god og tryk oplevelse. Vi skal dog stadig blive bedre til at spørge ind til det, der er vigtigt for dem, ved at opfatte både de non verba-

le og de verbale "frø" og turde spejle på dem. Det kræver, at vi fortsætter med at øve os dagligt, og at alle tager ejerskab.

Stine Vitved / Frederikssund apotek

AI på apoteket: Styrket faglighed og rådgivning

Hvad er undersøgt:

Projektet har udviklet og testet et AI-drevet støtteværktøj (Microsoft Copilot) baseret på danske sundhedskilder som Sundhed.dk og medicin.dk. Holdningen til AI blev undersøgt via spørgeskema, dertil undervisning af værktøjet med cases, og til slut et gruppeinterview.

Konklusion:

AI kan styrke rådgivning og faglig vedligeholdelse men erstatter ikke faglig vurdering. AI opleves som et nyttigt supplement, især til hurtig opsummering og identifikation af interaktioner.

Emilie Petersen / farmaceut / Marselisborg Apotekerne (t.v.)

Bo Christensen / farmakonom / Marselisborg Apotekerne (t.h.)

Mikkel Nørreslet / apoteker / Marselisborg Apotekerne

Hansaplast

LØSNINGEN TIL 83% AF ALLE SÅR*

TRANSPARENT

ULTRATYNDT

FLEKSIBELT

*Undersøgelsen (DE/UK/IT, n=495, 2014) oplyser de almindelige typer af sår, man møder i hverdagen (f.eks. mindre snitsår, hudafskrabbinger, vabler og rifter), hvilket indikerer, at Hansaplast-produkter er velegnede til behandling af de fleste hverdagsår.

PATENTED
TECHNOLOGY

Wegovy og faglig rådgivning

Hvad er undersøgt:

Projektet har undersøgt, hvordan brugere af Wegovy bliver vejledt, og hvordan apotekets farmakonomer kan understøtte den vejledning, der gives hos lægen. Gennem spørgeskemaer, interviews og gennemgang af utilsigtede hændelser har vi set på brugernes behov og de

udfordringer, der kan opstå i behandlingen.

Konklusion:

De fleste Wegovy-brugere oplever at være godt vejledt, men der er fortsat områder, hvor apoteket kan gøre en forskel. Farmakonomer kan bidrage til øget patientsikkerhed gennem konkret rådgivning om blandt andet dosering, bivirkninger, opbevaring og korrekt brug af pennen.

Anette Berg / farmakonom / Silkeborg Svane Apotek (t.h.)
Sarah Toustrup Bregendorff / farmakonom / Silkeborg Svane Apotek (t.v.)

Fra observation til praksis. Brug af flowdiagrammer til at understøtte farmakonomstuderendes tidlige integration

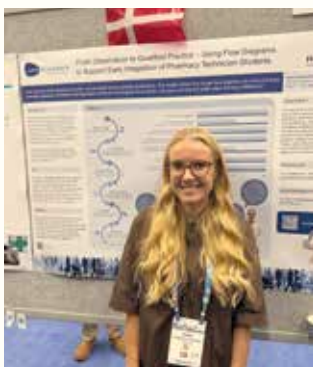
Hvad er undersøgt:

Mit projekt har undersøgt, hvordan tre førsteårs farmakonomstuderende ved hjælp af flowdiagrammer, som jeg selv

har udarbejdet, kunne føle sig mere trygge og sikre i den første tid i skranken, når de skulle rådgive kunder.

Konklusion:

Resultaterne viser, at flowdiagrammerne havde en stærk og betydningsfuld effekt på førsteårs farmakonomstuderende. Flowdiagrammerne øgede de studerendes selvtillid, tryghed og evnen til at udføre en fyldestgørende skrankeekspedition.

Sara Lykkefold Olesen / farmakonom / Horsens Svane Apotek

Patienters kendskab til risikoen for vitamin B12-mangel ved behandling med metformin: Apotekets rolle

Hvad er undersøgt:

Vi undersøgte, i hvilken grad patienter i behandling med metformin kender til risikoen for vitamin B12-mangel. Data blev indsamlet via spørgeskema blandt metforminbrugere

på tre danske apoteksfilialer.

Konklusion:

Undersøgelsen viste, at kendskabet til både risikoen for vitamin B12-mangel ved metforminbehandling og anbefalinger for monitorering generelt var lavt. Resultaterne peger på et behov for øget patientinformation og viser, at apoteket kan bidrage til øget opmærksomhed gennem rådgivning.

Elisa Miranda Grønlie / farmakonom / Sct. Nicolai Apotek, (t.h.)
Helene Falch / farmakonom / Sct. Nicolai Apotek (midten)
Meerra Rajalingam / farmaceut / Sct. Nicolai Apotek (t.v.)

Fra kendskab til vaccination: Målrettet markedsføring øger antallet af privatbetalte vaccinationer på danske privatapoteker

Hvad er undersøgt:

Vi har undersøgt, om målrettet markedsføring kan øge antallet af privatbetalte vaccinationer; retrospektivt over

24 mdr med data fra ApoVac. Markedsføringen omfattede bl.a. SoMe.

Konklusion:

Målrettet markedsføring var forbundet med øget vaccinationer.

Linda Weper, farmaceut, Firkløver Apoteket (t.v.) **Ronja H. I. Espeholt**, farmakonom-stud, Firkløver Apoteket (t.h.)

Medforfattere: Farmaceutkolleger på Firkløver Apoteket, Horsens og Brædstrup: K B Roldsgaard, D Pazhman, S Mohammad, L Søndergaard, K Servilieri, apoteker Samt A Weper, stud.

Hjælp med hurtig lindring

- Begynder at lindre ryge- og nikotintrang efter 30 sek.*
- Mere end dobbelt så stor chance for at forblive røg- og nikotinfri* (2,5 gange sammenlignet med viljestyrke)¹
- En dispenser kan erstatte op til 150 cigaretter.**
- Diskret og lille plastikdispenser med børnesikring, der kan ligge i lommen eller tasken.

*Ved 2 pust. ** Ved brug af 1 pust pr. gang.

1. Tønnesen P, et al. Higher dosage nicotine patches increase one-year smoking cessation rates: results from the European CEASE trial. Collaborative European Anti-Smoking Evaluation. European Respiratory Society. Eur Respir J. 1999 Feb;13(2).

Nicorette® (nicotin). Indikation: Beh. af tobaksafhængighed ved lindring af nikotintrang og abstinenssymptomer. **Kontraindikationer:** Overfølsomhed over for nicotin/indholdsstoffer. **Advarsler og forsigtighedsregler:** Fordelene ved rygestop opvejer evt. risici af korrekt anv. af nicotinerstatningsbehandling (NRT). Risk-benefit-vurdering bør foretages af passende sundhedspersonale for pt. med følgende tilstande: **Hjertekarsygdomme:** Afhængige rygere m. nyligt hjerteinfarkt, ustabil eller forværret angina inkl. Prinzmetals angina, alvorlige hjertearytmier, nylig apopleksi, cerebrovaskulær lidelse og/eller ukontrolleret/alvorlig hypertension/hjerteinsufficiens. **Diabetes:** Pt. med diabetes mellitus bør rådes til at kontrollere deres blodsukkerniveau nøjere end ellers, når rygningen stoppes og NRT-beh. påbegyndes. **Allergiske reaktioner:** grundet disponering for angioødem og nældefeber. **Nedsat nyre- og leverfunktion, fæokromocytom og ukontrolleret hypertyreose, mave-tarm-sygdomme. Krampeanfald:** Brug med forsigtighed hos personer, der får antikonvulsiv beh. eller med epilepsi i anamnesen, da tilfælde af kramper er blevet rapporteret i forbindelse med nicotin. **Aktivt mavesår i tolvfingertarmen/mavesækken.** Nicotindoser, som en voksen ryger kan tolerere, kan forårsage forgiftningssymptomer eller være dødelig hos små børn. Ved rygeophor kan der forekomme ændringer i plasmaniveauer for CYP1A2 afhængige lægemidler, f.eks. theophyllin, tacrin, clozapin, ropinirol, flecainid, pentazocin, imipramin, olanzapin, clomipramin, fluvoxamin. **Graviditet og amning:** Rygning kan skade fostret/det nyfødte barn alvorligt og bør stoppes. Der bør altid rådes til rygestop uden brug af NRT. Fordelen ved brug af NRT vejer dog væsentligt tungere end risikoen ved fortsat rygning. **Graviditet:** Nicotin passerer placenta og påvirker fostret/det nyfødte barns hjertefrekvens og respiration. **Amning:** Nicotin passerer over i modermælk i mængder, som kan påvirke barnet, selv ved terapeutiske doser. **Bivirkninger** er hovedsagligt dosisafhængige. Der vil typisk ses flest bivirkninger de første 3-4 uger af beh. Frekvens og sværhedsgrad klinger af ved fortsat brug. En øget frekvens af mandsar kan forekomme efter rygeophoret. Svimmelhed, hovedpine, søvnløshed, vrede, angst og rastløshed kan skyldes rygeophoret. **Nicorette QuickMist & Nicorette QuickMist Cool Berry mundhulespray,** opløsning hvor 0,07 ml (1 pust) indeholder 1 mg nicotin. **Advarsler og forsigtighedsregler:** Bør ikke anv. til pers. <18 år. **Dosering:** Peg med spraydysen så tæt som muligt på den åbne mund efter ladning af pumpen. Tryk øverst på dispenseren, så der frigives ét pust (1 spraydosis) ind i munden. Undgå at ramme læberne og inhaler ikke, så det undgås, at der kommer spray i luftvejene. Undlad at synke i et par sek. efter brug, og spis og drik ikke, mens mundhulespræven anv. Der kan bruges op til 4 pust i timen. Brug ikke mere end 2 pust pr. dosering og max. 64 pust (4 pust i timen i løbet af 16 timer) i døgnet. I kombi med Nicorette Invisi depotplastre: se depotplastre. **Bivirkninger:** Mundspraybrugere kan få hoste og irritation i mundhule og hals de første dage. Desuden bivirkninger som: overfølsomhed, hovedpine, dysgeusi (ændret smagssans), paræsi (priken/snurrende fornemmelse), hikke, irritation i halsen, hoste, kvalme, mavesmerter, mundtørhed, diarre, dyspepsi, luft i maven, øget spytksekretion, stomatis (betændelse/irritation i mundhulens slimhinde), opkastning, brændende fornemmelse på administrationsstedet, træthed. **Pakninger:** 1 dispenser a 13,2 ml (150 pust) findes i pk. med 1,2 eller 3 stk. **Udlevering:** HF. **Tilskud:** Nej. **Teksten er omskrevet i forhold til de af Lægemiddelstyrelsens godkendte produktresuméer. Forkortet produktinformation er baseret på de fuldstændige produktresuméer, som er tilgængelige på www.produktresume.dk og kan fås ved henvendelse til McNeil Denmark ApS, tlf. 00800-55522000, www.nicorette.dk. Medicinske produktspørgsmål kan rettes til vores medicinske informationsafdeling: Consumer-dk@kenvue.com Juli 2026. DK-NIC-2026-356212. September 2026.**

Farmaceutstuderendes opfattelse af apoteket som mulig arbejdsplads efter endt studieophold

Hvad er undersøgt:

Formålet med projektet var at afdække farmaceutstuderendes opfattelse af apoteket under studieopholdet samt deres forventninger til apoteket som fremtidig arbejdsplads. Respondenterne var studerende fra Syddansk Universitet og København Universitet.

Konklusion:

De studerende opfatter i høj grad apoteket som en vigtig del af sundhedssektoren og ser en kortvarig ansættelse og/eller karriereopstart på apoteket som en oplagt mulighed. De laveste vurderinger vedrører opfyldelsen af personlige karriereforventninger, apoteket

som attraktiv arbejdsplads, faglig rådgivning og ønsket om at blive apoteker.

Mirza Gunic/farmaceut/Alles Apotek – Sct. Nicolai Apotek Svendborg (t.h.)
Line Nørgaard Stilling/farmaceut/Hedensted Apotek (t.v.)

Lysterapi og ernæringsvejledning hos patienter, der modtager medicinsk behandling for depression

Hvad er undersøgt?

Er patienter i medicinsk behandling for depression interesserede i nye værktøjer som lysterapi eller ernæringsvejledning for at forbedre de terapeutiske resultater?

Konklusion:

50 % har enten givet deres kontaktoplysninger for at blive kontaktet, når/hvis lysterapien starter, eller svaret, at de ønsker at betale for tjenesten. 73 % af respondenterne er interesserede i ernæringsvejledning. 42 % af respondenterne er villige til at betale for lysterapi, og 40 % er villige til at betale for ernæringsvejledning. Overordnet set viser resultaterne interesse for lysterapi og er-

næringsmæssig støtte blandt respondenterne.

Jeanette Juul Rasmussen / apoteker / Birkerød Apotek. **Pia Rasmussen** / farmakonom / Birkerød Apotek (t.h.)
Zarina Lauritzen / farmaceut / Birkerød Apotek (t.v.). **Heidi Søsted** / farmaceut og leder / Birkerød apotek (midten)

AI-drevet virtuel patientsimulering til træning i medicinsamtaler på apotek

Hvad er undersøgt:

Projektet har undersøgt, hvordan en AI-baseret virtuel patient kan bruges til at træne apotekspersonale i medicin-

samtaler. Deltagerne gennemførte samtaler med realistiske patientprofiler og modtog efterfølgende AI-genereret feedback på deres kommunikation og struktur.

Konklusion:

Resultaterne tyder på, at AI-baseret simulation kan styrke struktur, kommunikation og håndtering af patienternes behov og bekymringer og dermed være et relevant supplement til den traditionelle træning.

Osama Ahmad El-kilani / farmaceut / Farum Apotek

Drug Holidays: Fra pause til regelmæssighed med apotekets hjælp

Hvad er undersøgt:

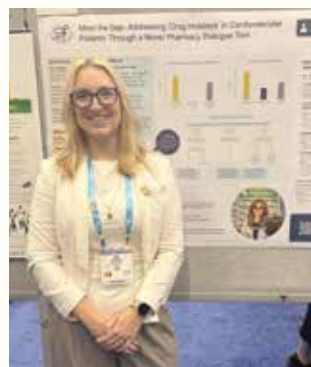
Hvorfor hjerte-kar-patienter holder pauser i medicineringen, og hvordan apoteket proaktivt kan opspore og

forebygge fænomenet i skranken.

Konklusion:

Data viser, at personalet ofte overvurderer betydningen af økonomi, mens patienternes pauser i den medicinske behandling oftere skyldes glemsomhed og bekymring for bivirkninger. Som løsning er udviklet et flowchart og "Dialogkortet", der giver en enkel spørgeguide til hurtigt at opspore pauser og tilbyde målrettede compliancesamtaler.

Mia Madsen / farmakonom / Steno Apotek

FÅ TRIVSEL TIL AT LEVE I HVERDAGEN

- Uddan jeres egne trivselsambassadører

Få medarbejdere, der bidrager til at **styrke jeres arbejdsglæde, fællesskab og trivsel** – med konkrete initiativer i hverdagen.

Trivselsambassadøruddannelsen kombinerer faglighed, teori, praktiske øvelser, refleksion og masser af god energi. Deltagerne får konkrete værktøjer til at omsætte trivsel til handling og kan:

- styrke arbejdsglæde og kollegaskab
- igangsætte små og større trivselstiltag
- skabe dialog og fællesskab
- arbejde med egen trivsel og balance

“Det er en fantastisk uddannelse. Mit personale er vilde med det, og det er nogle skønne ting, de får sat i gang på apoteket.” - Lise Larsen, Apoteker

Læs mere og tilmeld jer her:

hellekjaer@livsglaede.com

NÆSTE HOLD START JANUAR 2027:

4 moduler:

27. januar · 11. marts · 22. april · 2. juni

Med fuld forplejning og et specialudviklet

Trivselsambassadør-kit inkluderet.

Tilmelding før 16/12/26 – holdet har 20 pladser.

VITA B12

Selv Bedstemor husker

1000 µg

VITA B12 –
Stærk vitamin
for hukom-
melsen

Frisk
mint-
smag

Vitalabs

MADE IN
FINLAND

LACTOSE
FREE

GLUTEN
FREE

VEGAN

Apotekerkonferencen 2026

ÅRETS APOTEKERKONFERENCE nærmer sig. Her skal deltagerne både blive klogere på og diskutere nogle af de vigtigste emner for sektoren lige nu. Blandt emnerne bliver apotekernes økonomi, fremtidens farmakonomkompetencer og kredsens arbejde for indflydelse i de nye sundhedsråd.

Samtidig byder programmet på inspiration udefra.

Se her, hvem deltagerne skal møde på konferencen.

Selvledelse kræver klare rammer

Mange apotekere leder i dag et stigende antal medarbejdere fordelt på flere enheder, som også ofte er geografisk spredt. Hvordan sikrer man som leder, at frihed og ansvar går hånd i hånd med fælles retning og fokus på kerneopgaven? Og hvordan skaber man rum for sin egen ledelsesopgave?

Det giver **Anders Raastrup Kristensen, lektor på Københavns Universitet** og forfatter til flere bøger om ledelse og selvledelse, sit bud på. Med afsæt i mange års forskning og rådgivning af både virksomheder og offentlige organisationer deler han perspektiver på, hvordan ledere kan skabe klare rammer uden, at ansvar og frihed udvikler sig til utydelighed og pres.

AI fra vision til virkelighed

Kunstig intelligens er på kort tid blevet en teknologi, som de fleste brancher må forholde sig til, og sundhedsvæsenet er ingen undtagelse. På Apotekerkonferencen sættes fokus på AI's muligheder og udfordringer i en session, der indledes af **Bent Dalager, Equity Partner i KPMG New-Tech**. Bent Dalager, der rådgiver om AI og er ekstern forelæser på en række leder- og bestyrelsesuddannelser, vil på konferencen sætte perspektiv på de nyeste AI-tendenser, mulighederne for sundhedssektoren og de etiske overvejelser, teknologien rejser. Herefter følger korte indlæg fra sektoren, som bringer AI helt tæt på apotekernes hverdag med konkrete erfaringer og eksempler fra de nye AI-funktioner i apotekssystemerne.

Hvad betyder apotekets fælles brand, og hvordan værner vi om det?

Apotekerne nyder generelt stor tillid i befolkningen, og det fælles sundhedsfaglige brand er et af sektorens stærkeste aktiver. Borgernes opfattelse af apotekerne formes af de oplevelser, de møder lokalt, og derfor påvirker det enkelte apoteks adfærd og kommunikation også befolkningens opfattelse af apotekerne generelt.

I sit oplæg på konferencens første dag belyser **Lasse Dam Valentin, partner i Operate**, hvad et stærkt fælles brand betyder for sektoren, og hvordan det enkelte apotek kan bidrage til at styrke og værne om det.

Apotekerkonferencen 2026

Tid: kl. 10 tirsdag den 17. november til kl. 13 onsdag den 18. november.

Sted: Munkebjerg Hotel i Vejle

Festmiddag: Tirsdag aften er der vanen tro festmiddag og underholdning.

Se mere om conferenceprogrammet på Medlemsforum.

HALSBRAND?

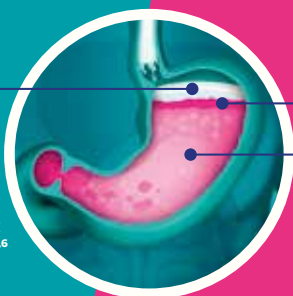
DYSPEPSI* / SUR MAVE?

1

ANTIREFLUKSMIDDEL

Danner en barriere som effektivt hindrer gastroøsofageal reflux^{1,3,6}

Beskytter øsofagusslimhinden mod syre, pepsin og galde^{1,3,6}

SYRELOMME^{4,5}

2

SYRENEUTRALISERENDE MIDLER

Calciumcarbonat og natriumbicarbonat neutraliserer overskydende mavesyre og lindrer dyspepsi^{1,3,6-8}

Neutraliserer den postprandiale syreloømme^{1,3,6-8}

GALIEVE HAR EN DOBBELTVIRKENDE EFFEKT¹⁻³

HURTIG LINDRING
KAN BEGYNDE AT LINDRE HALSBRAND
EFTER CA. 3 MINUTTER^{1,2,9}

SUPPLERENDE LINDRING
TIL SYREHÆMMENDE LÆGEMIDLER (PPI)^{1,3,10**}

LANGVARIG LINDRING
I OP TIL 4 TIMER¹⁻³

KAN ANVENDES AF GRAVIDE
INGEN SYSTEMISK EFFEKT
INGEN TILSAT ALUMINIUM¹⁻³

NYHED

NYHED

NYHED!

GALIEVE lancerer 2 nye lægemiddelformer med dobbeltvirkende effekt - tyggetablet under navnet GALIEVE EXTRA og oral suspension 300 ml under navnet GALIEVE FORTE

*Fordøjelsesbesvær relateret til reflux er beskrevet som dyspepsi eller "sur mave" **Et tidsinterval på 2 timer mellem indtagelse af andre lægemidler anbefales

REFERENCER: 1. Galieve Forte, oral suspension (natriumalginat, natriumhydrogencarbonat, calciumcarbonat) 2. Galieve Forte, oral suspension i brev (natriumalginat, natriumhydrogencarbonat, calciumcarbonat) 3. Produktresumé: Galieve Extra Peppermint, tyggetablet (natriumalginat, natriumhydrogencarbonat, calciumcarbonat) 4. De Ruigh A, et al. Aliment Pharmacol Ther 2014;40:531-7. 5. Beaumont H, et al. Gut 2010;59:441-51. 6. Kwiatek MA, et al. Aliment Pharmacol Ther 2011;34:59-66. 7. Wilkinson J, et al. Drug Dev Ind Pharm. 2019;45:430-438. 8. GargV, et al. J Int Med Res. 2022;50:1-22. 9. Strugala V, et al. J Int Med Res. 2010;38:449-57. 10. Reimer C, et al. Aliment Pharmacol Ther. 2016;43:899-909

Galieve Extra Peppermint, tyggetabletter; Galieve Forte, oral suspension; Galieve Forte, oral suspension i brev (natriumalginat, natriumhydrogencarbonat, calciumcarbonat)

INDIKATIONER: Galieve Extra Peppermint, tyggetabletter; Galieve Forte, oral suspension; Lægemiddel til behandling af syrerelaterede symptomer på gastroøsofageal reflux, såsom halsbrand, sure opstød og fordøjelsesbesvær, for eksempel efter måltider eller under graviditet. Galieve Forte, oral suspension i brev: Lægemiddel til behandling af symptomer på gastro-oesophageal reflux såsom sure opstød, halsbrand og fordøjelsesbesvær relateret til reflux, fx efter et måltid eller under graviditet. **DOSERING:** Oral administration. Voksne og børn over 12 år: 2-4 tabletter / 10-20 ml / 1-2 breve efter et måltid og ved sengetid, op til fire gange dagligt. Tyggetabletterne skal tygges grundigt, før de synkes. Børn under 12 år: Galieve Forte, oral suspension i brev: Bør kun anvendes efter lægens anvisning. Galieve Extra Peppermint, tyggetabletter; Galieve Forte, oral suspension. Behandling af børn under 12 år frarådes. **KONTRAINDIKATIONER:** Overfølsomhed over for de aktive stoffer eller et eller flere af hjælpestofferne. **FORSIGTIGHEDSREGLER:** 2 tabletter Galieve Extra Peppermint indeholder 111,85 mg (4,86 mmol) natrium. Galieve Forte 10 ml oral suspension indeholder 128 mg (5,56 mmol) natrium og Galieve Forte 10ml (1 brev) oral suspension i brev indeholder 127,88 mg natrium. Dette bør tages i betragtning, såfremt en diæt med særligt begrænset natrium indtag anbefales. 2 tabletter Galieve Extra Peppermint indeholder 150 mg (3,75 mmol) calcium. Galieve Forte indeholder 130 mg (3,25 mmol) calcium. Specielle hensyn skal tages hos patienter med hypercalcæmi, nephrocalcinosis og tilbagevendende calciumindeholdende nyresten. Oral suspension: Indeholder methylparahydroxybenzoat (E218) og propylparahydroxybenzoat (E216), som kan give allergiske reaktioner (kan optræde efter behandlingen). Tyggetabletter: Indeholder azorubin (E122) som kan give allergiske reaktion. Indeholder aspartam og bør derfor ikke gives til patienter med fenylketonuri. Galieve Extra Peppermint, tyggetabletter: Indeholder saccharose. Bør ikke anvendes til patienter med arvelig fructoseintolerans, glucose /galactosemalabsorption og sucrose-isomaltase mangel. Hvis symptomerne ikke bliver bedre efter syv dage, bør den kliniske indsats tages op til revision. **INTERAKTIONER:** Et tidsinterval på 2 timer mellem indtagelse af Galieve og administration af andre lægemidler bør overvejes, især H2-antihistaminer, tetracykliner, digoxin, fluoroquinoloner, jernsalte, thyreoideahormoner, ketoconazol, neuroleptika, thyroxin, penicillamin, betablokkere (atenolol, metoprolol, propranolol), glukokortikoid, klorokin, estramustin og bisfosfonater. **GRAVIDITET OG AMNING:** Kan anvendes under graviditet og amning. **BIVIRKNINGER:** Galieve Forte, oral suspension: Respiratoriske reaktioner såsom bronkospasme, allergiske reaktioner såsom urticaria, anafylaktiske eller anafylaktoide reaktioner, abdominalsmerter, syrerelaks, diarré, kvalme, opkastning. Galieve Forte, oral suspension i brev; Galieve Extra Peppermint, tyggetabletter: Respiratoriske reaktioner såsom bronkospasme, allergiske reaktioner såsom urticaria, anafylaktiske eller anafylaktoide reaktioner, abdominalsmerter, syrerelaks, diarré, kvalme, opkastning. **OVERDOSERING:** Abdominal ubehag og oppustet mave. **UDLEVERING:** HF. Ikke tilskudsberettiget. **PAKNINGSSTØRRELSER:** Galieve Extra Peppermint, Tyggetabletter: 32 stk. Oral suspension i flaske: 300 ml, i brev 12 stk. Denne produktinformation er forkortet i forhold til de af Lægemiddelstyrelsen godkendte produktresuméer af 08.01.2026. (Extra Peppermint), 17.03.2026 (Forte oral suspension) og 18.05.2021 (Forte oral suspension i brev). De fuldstændige produktresuméer kan rekvireres hos markedsføringsindehaveren, RB Health A/S og Reckitt Benckiser Healthcare (Scandinavia) A/S. Læs mere på www.galieve.dk 10/2026 RT-M-URDolP

UANSET ÅRSAGEN ER INFLAMMATION GRUNDEN TIL SYMPTOMER PÅ **ONDT I HALSEN**^{1,2}

Strefen® Strefzap® virker antiinflammatorisk og smertestillende ved ondt i halsen^{3,4}

- + Lokalt administreret NSAID³⁻⁷
- + Lav effektiv dosis – 8,75 mg flurbiprofen³⁻⁷
- + Flere kliniske studier har vist, at flurbiprofen trænger ind i de dybere lag af halsvævet, hvor smerte og inflammation findes⁸⁻⁹

**BEGYNDER AT VIRKE
ØJEBLIKKELT**³

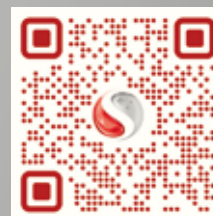
**VELTOLERERET VED ANBEFALET
KORTTIDSBEHANDLING**⁵⁻¹⁰

**SMERTESTILLEND EFFEKT
I OP TIL 6 TIMER**³

**LINDRER HOS TE FORBUNDET
MED ONDT I HALSEN**^{4,11,12}

Scan for at se en 2,5 min.
undervisningsvideo om Strefen

REFERENCER: 1. Newton AH, et al. Semin Immunopathol 2016;38:471-82; 2. Eccles R. Br J Hosp Med (Lond) 2007;68:71-5; 3. Produktresumé: Strefzap honning og citron, mundhulespray, opløsning 4. Produktresumé: Strefen, Strefen Orange sugetabletter 5. Aspley S, et al. Curr Med Res Opin. 2016 Sep;32(9):1529-38; 6. Benrimoj SI et al. Clin Drug Investig. 2001 Mar;21(3):183-93; 7. De Looze F ET AL. J PAIN RES2019;12; 8. Turner R, et al. Clin Pharmacol. 2020; 12:13–20; 9. Turner R, et al. Clin Pharmacol 2021;13:13–20. 10. de Looze F, et al. Eur J Gen Pract 2016;22:111–8; 11. Schachtel B, et al. Pain Manag 2018;8:85–94. 12. Burova N, et al. J Pain Res 2018;11:1045–55.

Strefzap honning og citron, mundhulespray, opløsning. Strefen, Strefen Orange sugetabletter (flurbiprofen) INDIKATIONER: Strefzap honning og citron: Lægemiddel til kortvarig symptomatisk lindring af akut ondt i halsen hos voksne. Strefen, Strefen Orange: Lægemiddel til kortvarig symptomatisk lindring af ondt i halsen hos voksne og børn over 12 år.
***DOSERING:** Strefzap honning og citron: Voksne i alderen 18 år og derover: En dosis (3 pust) hver 3–6. time efter behov og op til maksimalt 5 doser inden for 24 timer. Bør højst bruges 3 dage i træk. Strefen, Strefen Orange: Voksne og børn over 12 år: En sugetablet hver 3–6. time efter behov og op til højst 5 doser inden for 24 timer. Bør højst bruges 3 dage i træk.
***KONTRAINDIKATIONER:** Overfølsomhed over for flurbiprofen eller et eller flere af hjælpestofferne. Kendt overfølsomhed over for acetylsalicylsyre eller andre NSAID-præparater. Recidiverende peptisk ulcus/intestinal ulceration. Fortilfælde af gastrointestinal blødning eller perforation, svær colitis, hæmorrhagiske eller hæmopoietiske lidelser relateret til tidligere NSAID-behandling. Sidste trimester af graviditet. Svær hjerteinsufficiens, -nyreinsufficiens eller -leverinsufficiens. Strefzap honning og citron: Børn og unge under 18 år. ***FORSIGTIGHEDSREGLER:** Infektioner: Kan forvære infektiøse inflammationer eller bakterieinfektioner. NSAID'er kan maskere symptomer på infektion. **Aldre:** Aldre får oftere bivirkninger ved brug af NSAID-præparater, især gastrointestinal blødning og perforation, som kan være fatale. Luftevej: Bronkospasme kan udløses hos patienter, der lider af eller tidligere har lidt af bronkial astma eller allergisk sygdom. Andre NSAID-præparater: Anvendelse samtidig med andre NSAID-præparater, herunder selektive cyclooxygenase-2-hæmmere, bør undgås. SLE og blandet bindevævssygdom (MCTD): Patienter med systemisk lupus erythematosus og MCTD kan have øget risiko for aseptisk meningitis. Lever: Mild til moderat leverdysfunktion. Kardiokulære og cerebrovaskulære virkninger: Udvis forsigtighed, forud for behandlingsstart af patienter med hypertension og/eller hjerteinsufficiens i anamnesen. Brugen af visse NSAID-præparater (specielt ved høje doser og i langvarig behandling) kan forbindes med en lille øget risiko for arterielle trombotiske hændelser. Påvirkning af nervesystemet: Analgetika-induceret hovedpine. Gastrointestinal: NSAID-præparater bør gives med forsigtighed til patienter med tidligere gastrointestinale sygdomme herunder gastrointestinal blødning, ulceration eller perforation. Hæmatologisk effekt: NSAID-præparater bør anvendes med forsigtighed hos patienter med potentielt abnormal blødning. Dermatologi: Allergiske hudreaktioner, bl.a. exfoliativ dermatitis, Stevens-Johnson syndrom og toksisk epidermal nekrolyse. Behandlingen bør seponeres ved den første forekomst af hududslæt, slimhindelesioner eller andre tegn på overfølsomhed. Strefzap honning og citron: Indeholder methylparahydroxybenzoat og propylparahydroxybenzoat, som kan forårsage allergiske reaktioner. Strefen, sugetabletter: Patienter med sjældne arvelige problemer med fruktoseintolerans, glukose-galaktose-malabsorption eller sukrase-isomaltase-insufficiens bør ikke tage dette lægemiddel. Strefen Orange, sugetabletter: Patienter med sjældne, arvelige problemer med fruktoseintolerans, bør ikke tage dette lægemiddel. Strefen: Bør ikke anvendes, hvis patienten har hvedeallergi. Strefen Orange, sugetabletter og Strefzap honning og citron: Indeholder duftstoffer, der kan medføre allergiske reaktioner. Strefen, Strefen Orange: Indeholder isomalt og maltitol, som kan have en mild afførende effekt efter flere daglige doser, og har et kalorieindhold på 2,3 kcal/g. Ved irritation i munden, bør behandlingen seponeres. ***INTERAKTIONER:** Flurbiprofen bør undgås i kombination med: Andre NSAID-præparater herunder selektive cyclooxygenase-2-hæmmere, acetylsalicylsyre (ikke over 75 mg). Flurbiprofen bør anvendes med forsigtighed i kombination med: Antikoagulantia, trombocythæmmende midler, antihypertensiva (diuretika, ACE-hæmmere og angiotensin-II-antagonister), alkohol, hjerteglykosider, ciclosporin, kortikosteroider, lithium, methotrexat, mifeprison, orale antidiabetika, phenytoin, kaliumbesparende diuretika, probenecid, sulfonamider, antibakterielle quinoloner, selektive serotoninopptagshæmmere (SSRI), tacrolimus, zidovudin. ***GRAVIDITET OG AMNING:** Må ikke bruges under graviditet. Amning: Anbefales ikke til ammende mødre. Fertilitet: Lægemidler som hæmmer cyclooxygenase/prostaglandinsyntesen, kan medføre nedsat kvindelig fertilitet. Dette er reversibelt ved ophør af behandlingen. **BIVIRKNINGER:** Bivirkninger er relateret til flurbiprofen i håndkabsdoser ved kortvarig brug. Almindelige: Svimmelhed, hovedpine, paræstesi, irritation i halsen, diarré, mundsår, kvalme, smerter i munden, oral paræstesi, orofaryngeale smerter, orale gener (varm eller brændende fornemmelse eller prikken i munden). Ikke almindelige: Insomni, sømnløshed, forværring af astma og bronkospasme, dyspnø, hives efter vejret, orofaryngeale blærer, faryngeal hypoæstesi, oppustet mave, mavesmerter, forstoppelse, mundtørhed, dyspepsi, flatulens, glossodyn, oral dysæstesi og opkastning. Forskellige typer af hududslæt, pruritus, feber og smerter. Sjældne: Anafylaktisk reaktion. Ikke kendt: Anæmi, trombocytopeni, ødem, hypertension og hjertesvigt. Hepatitis, alvorlige former for hudreaktioner såsom bulløse reaktioner, inklusive Stevens-Johnson syndrom og toksisk epidermal nekrolyse. **OVERDOSERING:** Symptomer: Hos de fleste patienter, der har indtaget NSAID-præparater i klinisk betydelige mængder: Kvalme, opkastning, epigastriske smerter eller mere sjældent diarré. Tinnitus, hovedpine og gastrointestinal blødning kan også forekomme. I mere alvorlige forgiftningstilfælde med NSAID-præparater: Toksicitet i det centrale nervesystem, som manifesterer sig ved desorientering, sløre syn og desorientering eller koma. En gang imellem kan patienter udvikle krampes. I alvorlige tilfælde af forgiftninger med NSAID-præparater kan metabolisk acidose forekomme og protrombintiden (INR) kan blive forlængt. Akut nyresvigt og leverskade kan forekomme. Der er risiko for forværring af astma hos astmatikere. **UDLEVERINGSGRUPPE:** Strefzap honning og citron: H418. Strefen, Strefen Orange: 8 eller 16 sugetablet. HX18. 24 sugetablet. B. Ikke tilskudsberettiget. **PAKKNINGSFORHOLD:** Strefzap honning og citron 15 ml mundhulespray, opløsning. Strefen: Blisterpakning med 8, 16, 24 eller 36 sugetablet, Strefen Orange: Blisterpakning med 8, 12, 16, 24 eller 36 sugetablet. **REGISTRERINGSINDEHAVER:** Reckitt Benckiser Healthcare (Scandinavia) A/S, Søborg, Danmark. Den dagaktuelle pris kan findes på: www.medicinpriser.dk. *Denne produktinformation er forkortet i forhold til de af Lægemiddelstyrelsen godkendte produktresuméer af 14.08.2026 (Strefen, Strefen Orange, Strefzap honning og citron). De fuldstændige produktresuméer kan rekvireres hos Reckitt Benckiser Healthcare (Scandinavia) A/S, Tlf. 44 44 97 00. 10/2026 ZZ-gjot

Apoteker kan styrke screening for tarmkræft

Apoteker kan hjælpe med at øge deltagelsen i screening for tarmkræft. Men manglende honorering og udfordringer i samarbejdet med almen praksis kan stå i vejen for en bred implementering, viser nyt amerikansk studie.

I STUDIET HAR man undersøgt, hvilke faktorer der fremmer og hæmmer screening på amerikanske apoteker. Resultaterne viser, at apoteker er særligt velegnede til at gøre screening mere tilgængelig – især for borgere med begrænset adgang til sundhedsvæsenet.

Apoteket opleves generelt som et lettilgængeligt og til-

lidsvækkende sted, og mange borgere er positive over for at modtage en fækal immunokemisk test (FIT) her.

Studiet peger desuden på, at apoteket kan spille en central rolle i flere led af indsatsen. Farmaceuter kan identificere relevante borgere, udlevere testkits og vejlede i korrekt brug. Apoteket kan også fungere som opsamlingspunkt for prøver, som

herefter sendes videre til analyse, og samtidig understøtte gennemførelsen med påmindelser til borgerne.

Studiet peger både på muligheder og udfordringer ved at lade apoteker spille en større rolle i screening. Direkte udlevering af testkits kan øge deltagelsen, men en bred implementering kræver honorering, efteruddannelse, klare retningslinjer og et tæt samarbejde med almen praksis. Hvis disse rammer er på plads, kan apoteker bidrage til øget screeningsdeltagelse og mindre ulighed i sundhed.

Studiet er lavet som et review, som omfatter 10 amerikanske studier, herunder et randomiseret interventionsstudie, et pilotstudie, kvalitative undersøgelser og nationale spørgeskemadata. ●

Okere, A. N.; Islam, M. M., A Critical Evaluation of Contextual Factors Affecting the Implementation of Pharmacist-Led Colorectal Cancer Screening: A Scoping Narrative Hybrid Review, Systematic Review, Volume 23, March 26, 2026.

NORSAN

Omega-3 - Specialisten
fra Norge

- ✓ Nr. 1 på tyske apoteker
- ✓ 2000 mg Omega-3 om dagen med kun én skefuld
- ✓ Behagelig smag
- ✓ Rig på EPA og DHA
- ✓ Kan indtages på ske eller f. eks røres i dressing, juice eller lignende
- ✓ Bidrager til at vedligeholde et normalt syn og en normal hjerne- og hjertefunktion
- ✓ Ren, bæredygtigt og certificeret
- ✓ Findes også som kapsler og jelly (til børn)

www.norsan.dk • info@norsan.dk

På apoteket følte jeg i højere grad, at jeg var med til at gøre en forskel

Efter at have været væk fra apotekssektoren i tre år var

Mie Lynnerup Frederiksen ikke længere i tvivl om, at hun skulle være apoteker. Hun savnede at være tættere på borgerne. Den 1. oktober 2026 blev hun ny apoteker på **Hjørring Løve Apotek**.

Hvornår fandt du ud af, at du gerne ville være apoteker?

Det har været en del af min karriereplan i mange år. Men på et tidspunkt fik jeg brug for at prøve noget andet. Så jeg arbejdede knap tre år hos en kemisk producent, som fremstillede rengøringsmidler og personlige plejeprodukter. Det var spændende, og jeg fik lov til at arbejde med ledelse. Jeg savnede dog apoteket, hvor man er tættere på slutbrugeren og mærker, at man er med til at gøre en forskel - samtidig med, at jeg kunne bruge min faglighed. Min tid væk fra branchen gjorde, at jeg blev helt sikker på, at jeg gerne ville være apoteker.

Hvorfor søgte du bevillingen til Hjørring Løve Apotek? Og hvad ser du af udviklingspotentialer her?

Det er et meget veldrevet apotek, og det ligger i et område med et godt lokalmiljø, som jeg glæder mig til at lære bedre at kende. Jeg vil gerne sætte fokus på sundhedsydelser og samarbejder med lokale sundhedsaktører; jeg tror, der er et stort potentiale i at udvikle de dele af apoteket. Men allerførst skal jeg lære medarbejderne og kulturen på apoteket at kende.

Hvilken erfaring tager du med dig fra tidligere jobs?

Som souschef på Aars Apotek har jeg arbejdet med personaleledelse og med, hvordan man bedst støtter den enkelte medarbejder i at udvikle sig fagligt og personligt. Det er noget, jeg kommer til at sætte fokus på. Jeg vil gerne skabe en arbejdsplads, hvor medarbejderne har det godt, og hvor de bliver inddraget i apotekets udvikling.

Hos Nopa Nordic arbejdede man meget systematisk med det personalemæssige, og det havde sine fordele. Den tilgang vil jeg gerne bruge på apoteket i det omfang, det giver mening.

Du har også arbejdet på apotek i Sverige. Hvad tager du med derfra?

Da jeg var helt nyuddannet, arbejdede jeg i Sverige. Det var meget anderledes end i Danmark, fordi apotekerne er organiseret i store kæder. Det har både fordele og ulemper. For eksempel var hele kvalitetssystemet organiseret på kædeniveau, men det gjorde også, at det ikke altid passede til den lokale enhed. Jeg er meget glad for den måde, vi er organiseret på herhjemme. Det giver større frihed for den enkelte apoteker til at tilpasse arbejds gange og organisere sig, så det passer til den enkelte apotek.

Hvordan ser Hjørring Løve Apotek ud om 5-10 år?

Jeg håber, at vi som apotek er en etableret del af det nære sundhedsvæsen, hvor borgerne både kommer for at hente medicin og modtage sundhedsydelser. Et sted hvor de ved, at de altid kan komme ind fra gaden og få rådgivning. Og så håber jeg, at vi har fået lavet nogle gode

Mie Lynnerup Frederiksen

2024: Souschef og stedfortræder på Aars apotek

2021: Team manager for Regulatory Affairs, Nopa Nordic A/S

2020: Farmaceut på Aars apotek

2012: Farmaceut på Skørping apotek (medlem af ledergruppen fra 2017)

2012: Farmaceut på DocMorris apotek i Eslöv (Sverige)

2011: Cand. pharm. Københavns Universitet

1978: Født

samarbejder med kommunen og de lokale lægehuse, som understøtter borgernes sundhed.

Hvad glæder du dig mest til?

At lære personalet, kunderne og apoteket at kende og at få skabt en fælles forståelse for, hvad det er, vi arbejder hen imod. ●

Den 1. januar 2027 overtager Mie Lynnerup Frederiksen Hirtshals Apotek.

Jeg vil gerne skabe en arbejdsplads, hvor medarbejderne har det godt, og hvor de bliver inddraget i apotekets udvikling.

APOTEKERLAND

Redigeret af
HELLE MØLLER

OVERTAGELSE AF BEVILLING

Apoteker **Mie Lynnerup Frederiksen**, Hjørring Løve Apotek, overtager den 1. januar 2027 **Hirtshals Apotek** fra apoteker Jette Møller Andersen.

Læs interviewet side 37.

NY FILIAL

Vejle St. Thomas Apotek ved apoteker **Thomas Croft Buck** åbnede ny filial **Erritsø Apotek** den 1. oktober 2026 på adressen Erritsø Bygade 109, 7000 Fredericia.

FLYTNING

Filialen **Nordborg Apotek** ved apoteker **Gisela Weber Mezghani** flyttede den 5. oktober 2026 til ny adresse på Løjtertoft 24, 6430 Nordborg.

HIRTSHALS

ERRITSØ

ODENSE

NORDBORG

NY FILIAL

Langeskov Apotek ved apoteker **Michael Bobak** åbende ny filial **Krone Apotek Rosen-gårdcentret** den 5. oktober 2026 på adressen Ørbækvej 75, 5220 Odense SØ.

NY FILIAL

Stenløse Apotek ved apoteker **Kenneth Lokind** åbende filialen **Lillerød By Apotek** den 1. oktober 2026 på adressen M D Madsensvej 14, 3450 Allerød.

LILLERØD

DØDSFALD

Erik Lund-Jakobsen

* 31. marts 1935 – † 9. juli 2026.

Apoteker på København Trekroner Apotek fra 1. juni 1977 til 31. marts 2002. Bisættelsen er foregået i stilhed.

DØDSFALD

Marianne Lillebro Hansen

* 1. maj 1960 – † 23. september 2026.

Apoteker på Høng Apotek fra 1. februar 2002 til 30. november 2020. Bisættelsen har fundet sted.

=====

ARCHIV FOR PHARMACI OG CHEMI

228. bind - 184. årgang - Nr. 7
21. oktober 2026

apotek

UDGIVER

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
+ 45 33 76 76 00
farmaci@apotekerforeningen.dk

FORSIDE

Mai-Britt Amsler

REDAKTION

Ansv. redaktør: Lene Lund Hansen
Daglig redaktør: Trine Ganer

GRAFISK PRODUKTION

Layout: Esben Bregninge Design
Tryk: Stibo Complete

ANNONCESALG

Media-Partners
Hanne Kjærgaard
Tlf.: 2967 1436
hanne@media-partners.dk

MEDLEM AF

KONTROLLERET AF

KONTROLLERET OPLAG

1.131 i perioden 1. juli 2021 – 30. juni 2022

FARMACI NR. 8 - 2026

UDKOMMER

onsdag den 2. december 2026

VAXOL®

Vaxol® – mod voksproblemer og tørre øregange

Vaxol er en ørespray med farmaceutisk rensset olivenolie med tilsætning af rensset mineralolie.

NYHED
Vaxol Baby –
til børn fra
6 måneder

Fordele ved Vaxol®

- ✓ Fri for lugt og farvestoffer
- ✓ MDR-godkendt
- ✓ 12 måneders holdbarhed fra åbning

Vaxol® ørespray behandler og forebygger voksproblemer og kløe i øregangen. Indhold: Farmaceutisk rensset olivenolie med tilsætning af rensset mineralolie. Læs indlægsedlen før brug. Markedsføres af: Farmacia Nordic. Læs mere på www.vaxol.dk.

Farmacia
NORDIC